

Bundel – Vergadering Algemeen Bestuur GSP van 11 juli 2025

- 1 Opening en vaststellen agenda
0 Gewijzigde agenda AB 11 juli 2025
- 2 Mededelingen en inkomende / uitgaande stukken
- 3 Verslag van de vergadering van 20 december 2024
3 concept Verslag vergadering AB GR GSP 20-12-2024
- 4 Zaken betreffende de GR Groningen Seaports
- 4.a Jaarrekening 2024 en begroting 2026
4a0 Voorstel AB inz. Begroting 2026 en jaarrekening 2024 GR
4a1 Jaarrekening 2024 GR Havenschap GSP
4a2 Concept Programmabegroting 2026 GR Havenschap Groningen Seaports
4a3 CONCEPT Accountantsverslag 2024 Havenschap Groningen Seaports 24 maart 2025
- 4.b Financiële verordening Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports 2025
4b0 Oplegger voorstel AB inz financiële verordening GR Havenschap Groningen Seaports 2025
4b1 Financiële verordening Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports 2025
- 4.c Reglement van Orde
4c0 Oplegger voorstel AB inz reglement van orde algemeen bestuur
4c1 Reglement van orde Algemeen bestuur 2025 GR GSP
- 5 Rondvraag
- 6 Sluiting

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

Ons kenmerk: 2025.
Onderwerp: Agenda AB vergadering
d.d. 11 juli 2025

Aan de leden van het Algemeen Bestuur van
GR Havenschap Groningen Seaports

Delfzijl, 9 juli 2025

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

Namens de voorzitter nodig ik u hierbij uit voor het bijwonen van een vergadering van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling, Havenschap Groningen Seaports, die zal worden gehouden op **vrijdag 11 juli 2025 a.s. om 16.00 uur** in Winsum in het gemeentehuis van Het Hogeland, Hoofdstraat W 70.

De agenda voor deze vergadering luidt als volgt:

1. Opening en vaststellen agenda
2. Mededelingen en inkomende/uitgaande stukken
3. Verslag van de vergadering van 20 december 2025 (bijlage)
Ter vaststelling.
4. GR aangelegenheden
Jaarrekening 2024 en begroting 2026 (besluitvorming)
4a0 Voorstel Algemeen Bestuur inzake jaarrekening 2024 en
begroting 2026
4a1 Concept jaarrekening 2024 GR GSP
4a2 Concept programmabegroting 2026 GR GSP
4a3 Accountantsverslag 2024

Financiële verordening Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen
Seaports 2025
4b0 Voorstel Algemeen Bestuur inzake Financiële verordening
4b1 Concept Financiële verordening Gemeenschappelijke Regeling Havenschap
Groningen 2025

Reglement van Orde
4c0 Voorstel Algemeen Bestuur inzake Reglement van Orde
4c1 Concept Reglement van Orde
5. Rondvraag
6. Sluiting

Verslag van de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports, gehouden op 20 december 2024 van 9.30 uur tot xx uur ten kantore van Groningen Seaports, Handelskade Oost 1, Delfzijl.

Aanwezige leden:

Provincie Groningen : A. Schmaal (voorzitter), E.J. Bennema, D.J. Hoogers;
Gemeente Eemsdelta : J.H. Menninga;
Gemeente Het Hogeland : E. Dijkhuis, A. Nolles, R. Torringa;

Afwezig: : J.A. Ronde, B. de Jong, H. Nieboer, I. Poucki, E. Stulp;

Voorts aanwezig:

RvC GSP NV : F. Keurentjes (voorzitter RvC);
Directie GSP NV : C.L. König (CEO), dhr. H.V. Sanders (CFO);

Ambtelijke ondersteuning:

GR GSP : A. Swart (secretaris), H.W. Poelman (plv. secretaris);
RvC GSP NV : F.J. Bosma (secretaris RvC en Directie);
Verslaglegger : Th. Poggemeier.

1. Opening en vaststellen agenda

Dhr. Schmaal opent deze laatste vergadering van het AB in deze vorm en heet iedereen welkom. Hij constateert dat het quorum aanwezig is. Afwezig met kennisgeving zijn de heren Hamster, Nieboer, De Jong, Ronde, Poucki, terwijl van dhr. Stulp niets is vernomen. De agenda wordt conform het voorstel vastgesteld.

2. Mededelingen en inkomende/uitgaande stukken

Dhr. Schmaal constateert dat er geen mededelingen worden gedaan en dat er geen stukken in zijn gekomen of uit zijn gegaan.

3. Verslag van de vergadering van 18 oktober 2024 (bijlage)

Dhr. Bennema corrigeert zijn aanvulling op pag. 2. Het betreffende stuk zou eerst worden besproken in de Statencommissie en daarna wordt het geagendeerd voor de Statenvergadering. Dhr. Schmaal concludeert dat met de gecorrigeerde aanvulling het verslag wordt vastgesteld. Er worden geen opmerkingen gemaakt naar aanleiding van het verslag.

4. GR aangelegenheden

4a Opstellen rekening en begroting, accountantscontrole en programma van eisen, jaarrekening/controleprotocol 2024

Dhr. Schmaal constateert dat er geen vragen zijn en dat de stukken behorende bij punt 4a zonder stemming door het AB worden vastgesteld.

5. Aandeelhoudersaangelegenheden

5a1 Notitie **bedrijfsplan 2025 - 2029**
5a2 Besluit vaststelling bedrijfsplan 2025 – 2029
5a3 Bedrijfsplan 2025 – 2029

Dhr. Schmaal licht toe dat de NV goedkeuring van de aandeelhouder nodig heeft. Ondertussen wordt er gewerkt aan de formulering van een nieuwe aandeelhoudersstrategie.

Dhr. Hoogers vraagt wat de status is van de goedkeuring van dit bedrijfsplan. Zal die nieuwe aandeelhoudersstrategie die door raden en Staten wordt goedgekeurd, in 2025 of pas na 2026 van toepassing zijn? Stel dat er een aanpassing komt van de uitgangspunten? Is voldoende

geborgd dat een eventuele aanpassing in het komende jaar kan plaatsvinden?

Dhr. König licht toe dat de aandeelhoudersstrategie door de GR wordt goedgekeurd. Er is dan voor de NV voldoende ruimte om eventuele aanpassingen door te voeren.

Dhr. Sanders vult aan dat elk jaar vijf jaar vooruit wordt gekeken. De goedkeuring waar het nu om gaat heeft dus vooral betrekking op 2025. Gezien het strategisch kader voorziet hij geen aanpassingen van het plan in 2025.

Dhr. Torringa verwijst naar de zin in het bedrijfsplan waarin staat dat bij de toetsing rekening wordt gehouden met de wetenschap dat de huidige strategie op korte termijn wordt vervangen. De vraag is wie die toetsing doet en wat die toetsing inhoudt.

Dhr. König licht toe dat de huidige aandeelhoudersstrategie uit 2016 stamt. Er wordt al een hele tijd mee geworsteld. Er is uiteindelijk ook geen Havenvisie vastgesteld. Normaal gesproken wordt getoetst aan de oude strategie, maar ook is voorstelbaar dat aan de nieuwe strategie wordt getoetst. Het toetsende orgaan is de GR.

Dhr. Schmaal benadrukt dat er nu sprake is van een overgangsfase.

Dhr. Bennema vraagt hoe het zit met de indicatoren als de aandeelhoudersstrategie eenmaal is vastgesteld. Vanaf wanneer wordt een en ander geïmplementeerd?

Dhr. Schmaal stelt dat de verwachting is dat er geen grote aanpassingen volgen in vergelijking tot de huidige aandeelhoudersstrategie. Mocht dat wel het geval zijn, dan wordt dat besproken met de NV. Hij constateert dat er verder geen vragen meer zijn en dat het Bedrijfsplan 2025-2029 voldoende is besproken. Hij concludeert dat het Bedrijfsplan 2025-2029 is vastgesteld.

5b0 Oplegger **sanering voormalig Schipper-terrein**

5b1 Notitie sanering voormalig Schipper-terrein

5b2 Besluit sanering voormalig Schipper-terrein

5b3 **Opheffen geheimhouding**

5b4 Besluit opheffen geheimhouding

Dhr. König geeft een toelichting. Het voormalige terrein van Schipper heeft verschillende eigenaren gekend. Schipper is uiteindelijk failliet gegaan. De achtergebleven slakken zijn verwijderd. Nu blijken er toch nog bodemvreemde stoffen op forse diepte aanwezig te zijn. Om de verontreiniging in te kapselen zal de IBC-methode (reguleren, beheersen en controleren) worden toegepast. Daarover zal nog worden gesproken met de Provincie, zijnde het bevoegd gezag. Praktisch betekent dit dat het terrein wordt afgedekt om te voorkomen dat de verontreiniging weglekt. Op de betreffende plek is een aanlegplaats voor binnenschepen voorzien. Op de voormalige eigenaar kunnen de saneringskosten niet worden verhaald.

Dhr. Hoogers vraagt of provincie mede aansprakelijk is.

Dhr. König meldt dat dit *lastig* is. Er is hier zelfs sprake van een *last onder dwangsom* die GSP door de Provincie opgelegd heeft gekregen en waarvoor een reservering is getroffen voor het geval dat deze ooit afgedragen zou moeten worden. Hier doet zich het probleem voor van de "aandeelhouder" die tevens toezichthouder is.

Dhr. Schmaal merkt op dat hier sprake is van een breder probleem dan dat van GSP, alhoewel GSP op dit terrein een hoog risicoprofiel heeft.

Dhr. Sanders benadrukt dat dit onderdeel is van een voorziening behorend bij het proces van het maken van de jaarrekening en die aan de accountant wordt meegegeven. Het is aan het AB voorgelegd ter wille van de transparantie en informatievoorziening en het mandaat om te beginnen met de sanering. Het treffen van deze voorziening zal over 2024 leiden tot een verlies. Dat is ook het gevolg van de keuze om geen terreinen te verkopen, maar uit te geven in erfpacht.

Dhr. Hoogers vraagt naar het perspectief van deze terreinen. Is er vraag naar?

Dhr. König antwoordt dat er wel vraag naar is, maar dat het slechts gaat om een klein terrein, terwijl de kosten ca. € 7 miljoen bedragen. Enige jaren geleden is ingevoerd dat bij dit soort bedrijven een verwerkingsinstallatie en een milieurisicoverzekering met betaalde polis verplicht wordt gesteld.

Dhr. Menninga vraagt een toelichting op de dwangsom die door de Provincie is opgelegd van € 3 miljoen. Betekent dit dat als die dwangsom niet was opgelegd, de schade beperkt was tot € 4 miljoen? Mag niet worden verwacht dat de Provincie afziet van die dwangsom?

Dhr. Sanders informeert dat GSP een voorziening heeft getroffen van € 3 miljoen. Totdat die dwangsom is opgeheven dient GSP die voorziening te handhaven.

Dhr. König vult aan dat GSP bezwaar heeft gemaakt, welk bezwaar is behandeld door de provinciale Bezwarencommissie die advies heeft uitgebracht om de Last onder Dwangsom juist *niet* op te leggen, maar het (vorige) College van GS heeft dat advies naast zich neer gelegd.

Dhr. Sanders erkent dat de dwangsom inderdaad een verhoging is van de betreffende post, waardoor de impact nog groter is. Gehoopt wordt dat ieder zijn verantwoordelijkheid neemt om te bevorderen dat de dwangsom binnen afzienbare tijd wordt opgeheven.

Dhr. Nolles vraagt of de voorgestelde saneringsmethode nog aan goedkeuring onderhevig is. De vraag is ook wat er moet gebeuren als goedkeuring uitblijft. Zijn er nog andere scenario's?

Dhr. König bevestigt dat goedkeuring vereist is. Er is afgraving overwogen, maar afdekking en het slaan van damwanden langs de waterkant heeft de voorkeur, want afgraving kost tientallen miljoenen. Die kosten zouden ver boven de omzet van GSP uitgaan.

Dhr. Schmaal stelt de besluitvorming aan de orde die zowel betrekking heeft op de sanering van het terrein als op de opheffing van de geheimhouding. Hij constateert dat niemand verder het woord wil voeren en concludeert dat de voorstellen zijn goedgekeurd.

5c0 Oplegger **walstroom zeevaart Beatrixhaven**

5c1 Notitie walstroom zeevaart Beatrixhaven

5c2 Besluit walstroom zeevaart Beatrixhaven

Dhr. König informeert dat een walstroomaansluiting voor bezoekende schepen de vergroening van de haven bevordert. De schepen hoeven dan niet de eigen generatoren te laten draaien als zij in de haven liggen. In meerdere havens in Europa is men hiermee bezig. Dit geldt vooral voor de Beatrixhaven waar schepen kort aangelegd liggen. Daarmee wordt ook voldaan aan de wens van schepen om gebruik te maken van walstroom. Tevens wordt de CO₂-uitstoot omlaag gebracht.

Dhr. Torringa vraagt of hiervoor in de Eemshaven wel capaciteit genoeg is op het energienet.

Dhr. König antwoordt dat hier het principe geldt dat wie het eerst komt, het eerst maalt. Daar GSP geruime tijd geleden aansluiting heeft aangevraagd, heeft zij nu die mogelijkheid. Het probleem is hier niet een gebrek aan stroom, maar een gebrek aan arbeidskrachten.

Dhr. Schmaal concludeert dat de voorstellen zijn goedgekeurd.

5d0 Oplegger **kickstarter Invest**

5d1 Notitie kickstarter Invest

5d2 Besluit kickstarter Invest

Dhr. König licht toe dat GSP ernaar streeft om de Eemshaven en de haven van Delfzijl met elkaar te verbinden. Voorgesteld wordt dit nu te gaan realiseren met twee buizen van kunststof voor het toekomstig transport van o.a. waterstof dat in de Eemshaven zal worden geproduceerd, naar zeven mogelijke afnemers in Delfzijl. Gelet op de vertraging bij de Gasunie om een verbinding tot stand te brengen dreigde het gevaar dat men af zou zien van de vestiging van een *electrolyser* voor de productie van waterstof in de Eemshaven. In afwachting van de *backbone* (de leiding van de Gasunie) heeft GSP daarom aangeboden om zelf leidingen aan te leggen zodra het bedrijf de definitieve investeringsbeslissing heeft genomen tot aanleg van de *electrolyser*. Daarmee zou het eerste Europese regionale en openbare netwerk worden geschapen. De verbinding wordt zodanig groot dat het transport van materiaal van RWE als van Engie mogelijk is. Mogelijk functioneert dit slechts voor een paar jaar, vandaar dat met RWE en de Gasunie wordt gesproken over hoe GSP een deel van het geïnvesteerde kapitaal terug kan krijgen. Men is bereid een contract te tekenen waarbij GSP in staat wordt gesteld die leidingen versneld af te schrijven, zodra de *backbone* klaar is. Daarna gaat het materiaal via de leidingen van de Gasunie lopen. Dan zijn de GSP-buizen weer vrij en GSP verwacht dat er ook daarna mogelijkheden zijn, bijvoorbeeld van zuurstoftransporten van Eemshaven naar Delfzijl en/of CO₂ vanaf Delfzijl naar de Eemshaven. Zeker als de GSP-leidingen afbetaald zijn, kan dit interessant worden.

Het benodigde bedrag van € 18 miljoen kent een hoge mate van onzekerheid. Oorspronkelijk was € 15 miljoen beraamd. Gekozen zal worden voor de goedkoopste aanbieder. De kunststof buizen zullen op een innovatieve manier worden aangelegd.

Dhr. Menninga vraagt of de rendementsberekening van 6% reëel is.

Dhr. König antwoordt dat voor de bedrijven die hiervan gebruik gaan maken, het bedrag niet veel voorstelt vergeleken met de investeringen die zij gaan maken. Het belang is dat een en ander op tijd in gebruik genomen kan worden. Zij zijn bereid GSP te helpen zodat een normaal rendement gemaakt kan worden.

Dhr. Menninga vraagt hoe lang men hiermee onderweg is in verband met de vergunningen.

Dhr. König verzekert dat men al ver is. De leidingen zijn gepland langs de N33 en onder het Eemskanaal door. Als de beslissing wordt genomen om de *electrolyser* te plaatsen, kan GSP op haar beurt beslissen de leidingen aan te leggen, waarbij verwacht wordt dat men qua tijd goed

uitkomt.

Dhr. Hoogers vraagt of de leidingen nog een rol spelen bij de afspraken met het Rijk rond Oosterhorn.

Dhr. König verwacht dat niet. Wel zal CO2 een belangrijke rol gaan spelen voor alle bedrijven in de regio. Dan is goed voorstelbaar dat CO2 via de leidingen naar een CO2-ontvangstinstallatie in de Eemshaven wordt getransporteerd en afgevoerd naar Noorwegen. Bij de aanvraag van de vergunning zal hiermee, net als met de verdubbeling van de N33, rekening worden gehouden.

Dhr. Schmaal stelt vast dat geen stemming nodig is en dat het AB het voorstel goedkeurt.

5e Voorstel **herbenoeming leden RvC**

Dhr. Keurentjes meldt dat mw. Schiphorst niet voor de tweejaarlijkse verlenging in aanmerking wenst te komen, terwijl dit wel geldt voor dhr. Atsma en mw. Meijer. De bedoeling is dat van de twee laatsten er een zal aftreden in 2026 en de ander in 2027. In 2025 wordt contact opgenomen met Het Hogeland voor de invulling van de vacature. Er zal een selectiecommissie worden ingesteld waarin een vertegenwoordiger van de NV en een vertegenwoordiger van Het Hogeland zitting hebben. De reglementen voorzien weliswaar in een vast profiel, maar daarin zijn aanvullende accenten of competenties mogelijk. Nu dient besloten te worden over de verlenging van de benoeming van mw. Meijer en dhr. Atsma.

Dhr. Schmaal stelt vast dat het AB het voorstel zonder stemming steunt.

6. Rondvraag

Dhr. Bennema vraagt zich af hoe na 1 januari 2025 verbonden partijen betrokken blijven bij de beide havens en daarvan kennis hebben. Zeker gezien de wisselingen in PS en raden. Het zou goed zijn als een delegatie daarvan af en toe een bezoek brengen aan de havens.

Dhr. Hoogers benadrukt ook dat het goed is dat raads- en statenleden actuele kennis hebben over de ontwikkelingen om daarop in te kunnen spelen. Het gevaar bestaat dat die kennis in de nieuwe opzet zonder verdere ondersteunende maatregelen verloren gaat.

Dhr. Dijkhuis denkt dat in de nieuwe rol een nauwere samenwerking van griffies een rol zou kunnen spelen of in ieder geval zou een discussie aan andere tafel dan de AB- en DB-tafel een goed inzicht bevorderen in de processen die spelen. Hij vermoedt dat de betrokkenheid eerder vergroot dan verkleind wordt als het erop aan komt.

Dhr. Menninga suggereert dat een tochtje met de bus door de havens – zoals eerder is georganiseerd – een positieve bijdrage kan leveren aan de betrokkenheid van de deelnemers in de GR.

Dhr. Bennema stelt voor dat regelmatig een presentatie op hoofdlijnen wordt gehouden. Dat zou volgens hem inderdaad kunnen leiden tot verbetering.

Dhr. Schmaal merkt op dat gedurende de acht jaar dat hij lid was van de Staten de informatievoorziening en de betrokkenheid onder Statenleden vrij summier was.

Dhr. König refereert aan de eerder georganiseerde tocht met de bus die op het moment suprême ontbrak. Intern is al besloten om de informatievoorziening te verbeteren en vaker een rondleiding te verzorgen voor wie dat interessant vindt. Er is geprobeerd om een en ander volledig in te passen in de agenda's van de betrokkenen, maar dat bleek een *misión imposible*. Vandaar dat zo'n tocht vaker georganiseerd gaat worden, zodat de verhinderden mogelijk het volgende jaar mee kunnen.

Dhr. Schmaal constateert dat er verder geen vragen leven.

7. Sluiting

Dhr. Schmaal sluit deze laatste AB-vergadering om 10.20 uur in de oude organisatievorm. Hij bedankt leden voor hun betrokkenheid en de notulist voor zijn inspanningen om goed leesbare verslagen te maken die alle in het archief worden bewaard en voor geïnteresseerden voor eeuwig ingezien kunnen worden.

Dhr. König, mede sprekend namens dhr. Sanders, meldt dat zij de betrokkenheid van DB en AB zeer gewaardeerd hebben. Mede met behulp van de RvC is getracht de besluitvorming altijd gedegen voor elkaar te krijgen en het AB en DB heeft de Directie bij de les gehouden. Als geschenk voor de leden van het AB is er een klokje, gemaakt met behulp van de nieuwe pijpleiding die door GSP is ontwikkeld met de tekst: ***It's time for H2***.

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 11 juli 2025

Nummer: 2025GR00xx

Agendapunt: 4

Voor akkoord

Secretaris: A. Swart

Datum

20 juni 2025

Paraaf

Onderwerp: concept begroting 2026 en jaarrekening 2024

Begroting 2026

Inleiding

Bij dit voorstel treft u de ontwerpbegroting 2026 aan. Deze begroting is in opdracht van de GR opgesteld door Deloitte.

Opzet begroting 2026

Bij het opstellen van de begroting is ervoor gekozen om vast te houden aan de opbouw zoals tot nu toe gebruikelijk. Daarmee is de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren goed geborgd. De begroting voldoet aan de voorgeschreven indeling van het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In het BBV zijn wettelijke vereisten voor de verslaglegging van de GR opgenomen. De afgelopen jaren zijn er geen opmerkingen gemaakt door de toezichthouder over de inhoud of presentatie van de jaarrekening en begroting.

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de bijgevoegde begroting zelf.

Zienswijzen

Er zijn geen zienswijzen ontvangen van de raden en staten van de deelnemers in de GR, zodat het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om in te stemmen met de concept begroting 2026.

Vervolgprocedure

Nadat het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met voorliggende ontwerpbegroting wordt deze aangeboden aan de toezichthouder. Binnen twee weken na de vaststelling, maar uiterlijk 1 augustus dient de definitieve begroting te zijn ontvangen door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (art 58 lid 2 Wgr).

Jaarrekening 2024

Inleiding

Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam stelt de jaarrekening definitief vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft. Het Dagelijks Bestuur dient vervolgens de jaarrekening aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties te zenden, binnen twee weken na de vaststelling, doch uiterlijk 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft (art 58 Wgr).

Bij dit voorstel treft u de concept programmaverantwoording en jaarrekening 2024 aan.

Opzet jaarrekening 2024

Bijgevoegde programmaverantwoording en jaarrekening is een met ondersteuning van Deloitte door de GR opgeleverde productie op basis van de administratie van de GR. Bij het opstellen van de rekening is gekozen om vast te houden aan de opbouw zoals die ook voorgaande jaren is geweest. Daarmee zijn de ontwikkelingen over de jaren goed te volgen. Het gehanteerde format voldoet volledig aan de eisen van het BBV. De afgelopen jaren zijn er door de toezichthouder geen opmerkingen gemaakt over de inhoud en vorm van de jaarrekening.

Accountantscontrole

De verantwoording is intussen beoordeeld door onze accountant, Eshuis Registeraccountants. Het accountantsverslag is als bijlage bijgevoegd. Hieruit volgen geen nieuwe aandachtspunten.

Resultaat

Het resultaat over 2024 bedraagt € 0,00. Dit komt overeen met het resultaat uit de begroting 2024. Dit omdat overschotten en tekorten worden verrekend met de Groningen Seaports N.V. Ten opzichte van de begroting is er een onderschrijding van de baten en lasten van € 578.000,-

Belangrijkste verschillen tussen raming en realisatie

De financiële baten zijn lager uitgevallen doordat de safe harbour premie is berekend over een lager bedrag aan gewaarborgde leningen. De secretariaat- en beheerskosten zijn als gevolg van de aanvullende inhuur van de plaatsvervangend secretaris hoger uitgevallen. Door die inhuur is de gebleken kwetsbaarheid van de organisatie teruggebracht. De advieskosten zijn, mede door de inzet van de plaatsvervangend secretaris lager uitgevallen. Een tweede reden is dat de kosten voor uitvoering van de aanbevelingen betreffende het vereenvoudigen van de governancestructuur voor rekening van de in de GR Havenschap Groningen Seaports deelnemende overheden zijn gekomen. Er was ten aanzien van het vereenvoudigen van de governancestructuur geen aanleiding voor de GR Havenschap Groningen Seaports om aanvullende kosten te maken. Op basis van de kadernota rechtmatigheid is hier geen sprake van een onrechtmatigheid.

Interne controle

Uit de interne controle zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Vervolprocedure

Nadat het AB de jaarrekening heeft vastgesteld kan deze voor 15 juli aan de Minister worden aangeboden.

Advies:

1. Bijgevoegde ontwerpbegroting 2026 vaststellen;
2. In te stemmen met een onderschrijding van de baten en lasten van € 578.000,-;
3. Bijgevoegde ontwerpjaarrekening 2024 vaststellen.

Mandaat: AB

Bijlage: Ontwerp begroting 2026
Ontwerp jaarrekening 2024
Accountantsverslag 2024

Jaarstukken 2024
Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Jaarverslag	6
2.1	Programmaverantwoording	10
2.2	Paragrafen	12
2.2.1	A. Lokale heffingen	12
2.2.2	B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	12
2.2.3	C. Onderhoud kapitaalgoederen	16
2.2.4	D. Financiering	16
2.2.5	E. Bedrijfsvoering	18
2.2.6	F. Verbonden partijen	18
2.2.7	G. Grondbeleid	21
2.2.8	H. Wet open overheid	22
3	Jaarrekening	23
3.1	Balans per 31 december 2024	23
3.2	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2024	25
3.3	Toelichtingen	26
3.3.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	26
3.3.2	Toelichting op de balans per 31 december 2024	29
3.3.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2024	35
3.3.4	Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	37
3.3.5	Rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur	38
3.3.6	Gebeurtenissen na balansdatum	39
3.3.7	Taakvelden	39

1 Inleiding

Voor u liggen de Jaarstukken 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Havenschap Groningen Seaports. De vaststelling van deze Jaarstukken is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van 20 juni 2025.

Dit document is ingedeeld in twee delen:

- Jaarverslag (bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen)
- Jaarrekening 2024

Verzelfstandiging Groningen Seaports

In 2013 is Groningen Seaports N.V. opgericht en zijn de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports ondergebracht in Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports treedt op als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. en verstrekker van borgstellingen voor de financiering van Groningen Seaports N.V. Verder is de GR Havenschap Groningen Seaports belast met de uitvoering van de publieke taak. De uitvoering daarvan heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V. Afspraken over de rol en verantwoordelijkheidsverdeling tussen Groningen Seaports N.V. en de GR Havenschap Groningen Seaports zijn vastgelegd in een verzelfstandigingsovereenkomst.

Bij de verzelfstandiging zijn alle activa (gronden en infrastructuur) juridisch in eigendom gebleven van de GR Havenschap Groningen Seaports, zodat deze niet zonder tussenkomst van de GR Havenschap Groningen Seaports door Groningen Seaports N.V. kunnen worden ingezet als zekerheid.

Borgstelling door de GR Havenschap Groningen Seaports

Op 12 februari 2016 is er een 'overeenkomst houdende volledig geborgde financiering' getekend tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. Deze overeenkomst verving de borgstellingsovereenkomst die was gesloten ten tijde van de verzelfstandiging.

In 2023 is Groningen Seaports N.V. nieuwe financieringsovereenkomsten aangegaan met de Bank Nederlandse Gemeenten en de Nederlandse Waterschapsbank. Deze herfinanciering de financieringsovereenkomsten met de BNG vervangen.

Op basis van art. 2.7 van de "overeenkomst houdende volledig geborgde financiering" is afgesproken dat indien Groningen Seaports N.V. voor toekomstige investeringen financiering wenst aan te trekken die niet zonder borgstelling is te verkrijgen, zij een schriftelijk verzoek kan indienen bij de GR Havenschap Groningen Seaports om deze financiering mogelijk te maken middels een borgstelling.

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft in haar rol als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. goedkeuring gegeven aan de nieuwe financiering van Groningen Seaports N.V. Ter uitvoering van deze herfinanciering is voorwaardelijk dat de GR Havenschap Groningen Seaports zich borg stelt, zoals ook bij de eerdere financiering is gebeurd door middel van het aangaan van de akten van borgtocht.

Deze gewijzigde afspraken resulteren erin dat het borgstellingsplafond wordt vastgesteld op € 292 miljoen. Deze dient als borgstellingsplafond voor de bestaande en toekomstige financieringen van Groningen Seaports N.V.

Op basis van het Bedrijfsplan 2025-2029 van Groningen Seaports N.V. wordt voorzien dat over een aantal jaren de totale financiering kan worden afgebouwd en daarmee ook het gebruik van de borgstelling zal worden verminderd.

Naast het afbouwen van de totale financiering en daarmee het gebruik van de borgstelling, is verdere afbouw mogelijk op het moment dat GSP zelfstandig financiering kan aantrekken in de markt. Een

van de belangrijkste voorwaarden hiervoor, is de verdere positieve ontwikkeling van de resultaten en ratio's.

Financiering zonder borgstelling betekent overigens dat andere zekerheden (hypotheekrecht en pandrechten) zullen moeten worden opgegeven door de GR havenschap Groningen Seaports en verstrekt worden aan de bank.

Bij het afsluiten van de borgstellingsovereenkomst in 2016 is veel aandacht besteed aan de analyse of er daardoor eventueel sprake is van staatssteun. In het kader van de herfinanciering in 2023 zijn de aspecten van staatssteun opnieuw juridisch getoetst. Uitgangspunt is dat een door GR Havenschap Groningen Seaports te verstrekken garantstelling geen selectief, niet-marktconform voordeel oplevert voor Groningen Seaports N.V. Wanneer de garantstelling voldoet aan het MEO-beginsel (Market Economy Operator), is daarvan geen sprake. Voor leningen en garantstellingen is in dat kader doorslaggevend of en in hoeverre een marktconforme vergoeding wordt voldaan.

Als tegenprestatie voor de te verstrekken garantie wordt een borgstellingspremie van 0,8% verstrekt, welke wordt betaald door Groningen Seaports NV aan de GR Havenschap Groningen Seaports. Dit betreft een zogeheten safe harbour premie, in overeenstemming met de vermelde percentages in de Mededeling Garanties 2008 van de Europese Commissie.

De financiering van Groningen Seaports N.V. is dusdanig vormgegeven dat de banken éérst nakoming van Groningen Seaports N.V. zullen verlangen. Pas indien en voor zover die in (blijvend) verzuim is met haar betalingsverplichtingen jegens deze banken, zal de door GR Havenschap Groningen Seaports verstrekte garantie worden aangesproken. Het is de bedoeling dat eventuele verliezen of kosten (en daarmee het risico) in de eerste plaats door Groningen Seaports N.V. worden gedragen. Slechts indien en voor zover zij deze verliezen of kosten niet (langer) zelf kan dragen, komt de garantie van de GR havenschap Groningen Seaports in beeld. Daarmee ligt het niet voor de hand dat Groningen Seaports N.V. door de verleende garantstelling een niet-marktconform voordeel zou verkrijgen.

Risico borgsteller beperkt door voldoende waarde in GSP

De borgstelling vormt een hoge mate van zekerheid voor de financiers van Groningen Seaports N.V., maar vormt een risico voor de GR Havenschap Groningen Seaports vanwege de mogelijkheid te worden aangesproken op de garantie. Voor de GR Havenschap Groningen Seaports als borgsteller is daarom de beschikbare waarde in Groningen Seaports N.V. van belang. De beschikbare waarde betreft met name de waardering van de (vrij) uitgeefbare terreinen en erfpacht/opstal contracten. De waarde hiervan is getaxeerd op € 610 miljoen (Taxatierapport Cushman en wakefield, 6 november 2023, T212270).

De hiervoor genoemde taxatiewaarde betreft de waarde van de meest voor de hand liggende assets die ten gelde zouden kunnen worden gemaakt (grond en contracten). De totale bedrijfswaarde van Groningen Seaports N.V. omvat ook de infrastructuur, de havenbekkens en kades en ligt veel hoger. Een andere voor overheden bekende manier om naar risico's te kijken is het weerstandsvermogen. Op basis van de gebruikelijke berekening bedraagt de benodigde weerstandcapaciteit over 2022 € 28,5 miljoen, het eigen vermogen van € 287 miljoen is daarmee meer dan ruim voldoende om de risico's af te dekken.

De GR Havenschap Groningen Seaports is van mening dat nieuwe initiatieven van Groningen Seaports N.V. zoveel als mogelijk zelfstandig door de onderneming zelf moeten worden gefinancierd. In het geval de initiatieven een investering vragen van meer dan € 5,0 mln. is op basis van de statuten van de N.V. (art 15.3) instemming vereist van de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. Zolang het borgstellingsplafond niet wordt overschreden kan overeen worden gekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports borg staat voor de lening die ten behoeve van die investering wordt aangetrokken.

Publieke taak

In de verzelfstandigingsovereenkomst is overeengekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports belast is met de uitvoering van de publieke taak. Daarmee wordt bedoeld het feitelijk (doen) uitvoeren van publieke taken binnen en in verband met het beheergebied van de GR Havenschap Groningen Seaports, voor zover verband houdende met nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en vaarwegen en voor wat betreft de uitvoering van enig publiekrechtelijke taak van de GR Havenschap Groningen Seaports, de provincie Groningen, de gemeente Het Hogeland en/of de gemeente Eemsdelta. De uitvoering heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V. Jaarlijks betaalt de GR Havenschap Groningen Seaports hiervoor een dienstenvergoeding aan Groningen Seaports N.V.

2 Jaarverslag

Onderzoek doorontwikkeling organisatie Groningen Seaports

In 2013 is de onderneming Groningen Seaports N.V. opgericht als resultaat van verzelfstandiging van taken die tot dat moment onder de verantwoordelijkheid van de GR Havenschap Groningen Seaports vielen. De rol van de GR Havenschap Groningen Seaports is daardoor gewijzigd in (onder andere) enig aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. Om aan deze rol goed uitvoering te kunnen geven is in 2016 een aandeelhoudersstrategie vastgesteld. Deze strategie is tot stand gekomen in samenwerking tussen de GR Havenschap Groningen Seaports, Groningen Seaports N.V. en de colleges, raden en staten die tezamen de GR Havenschap Groningen Seaports vormen. In de aandeelhoudersstrategie zijn enerzijds diverse doelen geformuleerd die de GR Havenschap Groningen Seaports met het aandeelhouderschap tracht te realiseren en anderzijds acties vastgesteld die beogen deze doelen te behalen.

De doelen uit de aandeelhouderstrategie zijn vertaald in de bedrijfsstrategie van de deelneming (Groningen Seaports N.V.) en zijn bij de besluitvorming het afwegingskader voor de GR Havenschap Groningen Seaports. De activiteiten die in de aandeelhoudersstrategie zijn genoemd voor de GR Havenschap Groningen Seaports en de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. gezamenlijk, hebben vooral betrekking op het door ontwikkelen van de samenwerking tussen de deze entiteiten.

Bij het opstellen van de aandeelhoudersstrategie werd al geconstateerd dat de huidige structuur ook zijn knelpunten kent. Het AB heeft er op dat moment voor gekozen om geen directe formele wijzigingen door te voeren, maar wel open te staan voor een onderzoek naar verbetermogelijkheden in de governancestructuur Groningen Seaports. Een wezenlijke wijziging in de werkwijze vraagt een besluit van de deelnemers in de GR Havenschap Groningen Seaports, te weten de colleges, gemeenteraden en staten van de gemeenten Het Hogeland en Eemsdelta en de provincie Groningen.

In 2021 en 2022 zijn er twee onderzoeken uitgevoerd met als doel een antwoord geven op de volgende vragen:

- Formele regeling: hoe was sturing, controle en verantwoording vóór 2013 geregeld en hoe is de governance met de oprichting van Groningen Seaports N.V. veranderd en ontwikkeld?
- Feitelijk functioneren: welke besluiten zijn op welk moment door welk orgaan genomen als het gaat over de aangehaalde¹ grondtransacties? Op welke informatie is de besluitvorming gebaseerd? Welk deel van de besluitvorming heeft voor en welk deel heeft na de oprichting van Groningen Seaports N.V. plaatsgevonden?
- Beoordeling governance: zijn de besluiten genomen met inachtneming van de vigerende afspraken ten aanzien van sturing, controle, verantwoording en andere besluiten?

Beide rapporten bevelen zeer nadrukkelijk aan om de governance te vereenvoudigen.

In opdracht van de drie in de GR Havenschap Groningen Seaports deelnemende overheden heeft Lysias een advies uitgebracht hetgeen na een intensief traject in het afgelopen jaar geresulteerd heeft in een aantal besluiten van die deelnemers in november 2024.

Zo hebben de drie in de GR Havenschap Groningen Seaports deelnemende overheden gezamenlijk een strategisch kader vastgesteld dat richting geeft aan de inhoudelijke profilering en prioritering van de havens en hun haventerreinen, acquisitie en vesting van nieuwe bedrijven en de voorwaarden waar deze aan moet voldoen. Op dat moment is ook besloten tot een wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling per 1 januari 2025. Tot die tijd was er sprake van een zogenaamde ‘gemengde regeling; een GR met naast bestuurders ook raads- en statenleden in het AB. Met ingang van 2025 is er sprake van een collegeregeling. Het AB wordt nu gevormd door vier wethouders en twee gedeputeerden. In het

¹ Gerefereerd wordt aan de transacties die zijn aangehaald in de TV- uitzending van Nieuwsuur op 11 mei 2021.

gewijzigde instellingsbesluit is een groot deel van de bevoegdheden in de GR neergelegd bij het DB.

Een andere belangrijke wijziging is de verhouding tussen de deelnemers als het gaat om de zeggenschap. In de regeling zoals die gold tot 2025 was deze:

Provincie 50%, gemeente Eemsdelta 33,33% en de gemeente het Hogeland 16,66%. Met ingang van 2025 is deze gewijzigd in: Provincie 50%, gemeente Eemsdelta 25% en de gemeente het Hogeland 25%. De financiële verhoudingen blijven 60-20-20.

Tot slot wordt in 2025 nader invulling gegeven aan de verdere professionalisering van GR Havenschap Groningen Seaports. Het DB heeft daartoe in december een notitie vastgesteld dat er toe strekt de taken van de GR beter te borgen door:

- Uitbreiding van de ondersteuning van de GR Havenschap Groningen Seaports
- Beperken van de kwetsbaarheid door het aanstellen van een plaatsvervangend secretaris
- Het herijken van de mandaten binnen de GR en in de onderlinge verhouding tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports NV.
- Het vastleggen van de onderlinge werkverhoudingen betreffende de administratieve organisatie tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports NV.

Aandeelhoudersstrategie

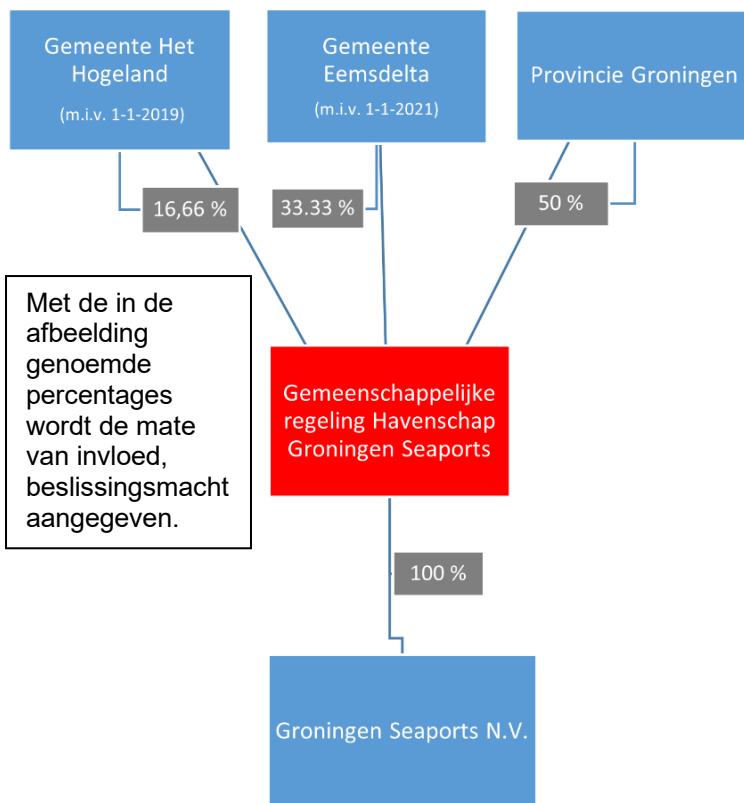
Eind 2016 heeft de GR Havenschap Groningen Seaports haar aandeelhoudersstrategie vastgesteld. Het doel van de aandeelhoudersstrategie is ervoor zorgen dat de beoogde effecten van de verzelfstandiging ook daadwerkelijk worden behaald. Deze strategie is in 2024 de basis geweest voor de besluitvorming van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder. De aandeelhoudersstrategie biedt een handvat voor de besluiten van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. Het AB van de GR Havenschap Groningen Seaports was tot en met 31 december 2024 exclusief bevoegd om besluiten te nemen over de wijze waarop de stem op de aandelen werd uitgebracht. Voorstellen die de GR Groningen Seaports heeft ontvangen als aandeelhouder zijn telkens door het AB aan de strategie getoetst alvorens een besluit werd genomen over de wijze waarop de stem als aandeelhouder werd uitgebracht.

Door Groningen Seaports N.V. worden bij het opstellen van rapportages, plannen en voorstellen aan de aandeelhouder, zo veel als mogelijk de doelen van de aandeelhoudersstrategie als uitgangspunt genomen en inzichtelijk gemaakt. De wijze waarop de N.V. invulling geeft aan de doelstellingen van de aandeelhouder is opgenomen in het bedrijfsplan van de Groningen Seaports N.V. Dit geeft de GR Havenschap Groningen Seaports extra aanknopingspunten om de koers van Groningen Seaports N.V. te blijven toetsen. Groningen Seaports N.V. heeft de aandeelhoudersstrategie vertaald in het eigen beleid, zoals het Deelnemingenbeleid en het Gronduitgifte- en vestigingsbeleid.

Onderdeel van de besluitvorming over de vereenvoudiging van de governance is dat er is afgesproken dat er in 2025 een nieuwe aandeelhoudersstrategie wordt vastgesteld.

Interne organisatie 2024

De GR Havenschap Groningen Seaports is aangegaan door Provinciale Staten van Groningen,

Met de in de afbeelding genoemde percentages wordt de mate van invloed, beslissingsmacht aangegeven.

Gedeputeerde Staten van Groningen en de colleges van burgemeester en wethouders en de gemeenteraden van de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland.

In de GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens het houden van de aandelen van Groningen Seaports N.V., verstrekken van financiering (langlopende lening) en borgstelling voor de financiering van Groningen Seaports N.V., geen activiteiten plaats. De GR Havenschap Groningen Seaports heeft geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports. Er is tevens een

plaatsvervangend secretaris. Behalve dat de secretaris eindverantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden.

Zowel het AB, DB, als de voorzitter hebben diverse bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Hierdoor kan de dagelijkse gang van zaken efficiënt verlopen.

Uitvoering publieke taak

In de statuten van Groningen Seaports N.V. is vastgelegd dat de havenmeester jaarlijks voor 1 maart verslag doet over de wijze waarop de publieke taken in het jaar daaraan voorafgaand zijn vervuld. De havenmeester is verantwoordelijk voor het toezicht op de haven en de havenwerken. Tevens is hij belast met het handhaven van de openbare orde en de veiligheid in de haven.

In april 2025 heeft het DB kennis genomen van de rapportage over 2024 van de havenmeester.

Uit de jaarrapportage blijkt dat er een drietal oefeningen zijn geweest. Port Defender 2024 is de grootste en meest uitdagende editie van deze maritieme veiligheidsoefening tot nu toe. Het vindt hoofdzakelijk plaats in de haven van Rotterdam en een groot deel van de Noordzee met een scenario van 1 dag op 17 april 2024 in de Eemshaven.

Host Nation Support

In de afgelopen jaren heeft de Eemshaven zich ontwikkeld tot een strategische locatie voor militaire logistieke operaties en ondersteuning in Noord-Nederland. De haven speelt een sleutelrol in het kader van Host Nation Support (HNS), een internationaal samenwerkingsprogramma waarbij gastlanden militaire en civiele ondersteuning bieden aan geallieerde troepen op hun grondgebied. Naast Vlissingen en Rotterdam is de Eemshaven, met zijn diepwaterfaciliteiten en uitgebreide infrastructuur, een ideaal knooppunt voor militaire logistiek. In het bijzonder is de haven voorbereid op het

ontvangen en doorvoeren van groot materieel, zoals voertuigen, schepen en zelfs luchttransportmiddelen via nabijgelegen vliegvelden. In de Eemshaven is als een permanent militair object “PMO” gevestigd. Dit PMO is een stuk terrein wat onder het gezag en beveiliging van defensie valt. Dit terrein kan eventueel uitgebreid worden naar de omliggende terreinen en zal dan een tijdelijk militair object worden “TMO”. Omdat de beveiliging onder defensie valt, kan het terrein bewaakt worden de gewapende militairen.

Veiligheid

Het Nautisch Service Centrum speelt een cruciale rol in het waarborgen van de veiligheid en het efficiënt gebruik van de havens. De havenmeester staat daarbij centraal, met uitgebreide bevoegdheden die voortkomen uit internationale, nationale en lokale wet- en regelgeving.

Sanctiebeleid Rusland

Het sanctiebeleid tegen Rusland is een actueel en complex onderwerp, waarin onder andere veiligheid en economische belangen samenkomen. Het sanctiebeleid tegen Rusland is een reeks van maatregelen die door de Europese Unie, de Verenigde Staten, en andere landen is opgelegd in reactie op de acties van Rusland, zoals de grootschalige invasie van Oekraïne in februari 2022. Deze sancties hebben als doel Rusland economisch en politiek onder druk te zetten om zijn agressieve beleid en schendingen van internationaal recht te stoppen. De havenmeester ziet toe op het naleven van de gestelde maatregelen die de toegang van Russische schepen tot Nederlandse havens beperken. Dit omvat een verbod op Russische schepen die onder Russische vlag varen of eigendom zijn van Russische bedrijven. Schepen die goederen vervoeren of lading aan boord hebben die voldoet aan de sanctievoorschriften kan ervoor zorgen dat het schip wordt vastgehouden of de toegang wordt geweigerd.

Volgens recent onderzoek door Pointer is de Nederlandse aanpak aangescherpt naar aanleiding van zorgen over Russische spionage. Russische schepen, zoals vissersschepen en koelschepen, worden beschuldigd van het uitvoeren van spionageactiviteiten en het faciliteren van hybride oorlogsvoering. Dit heeft geleid tot strengere regels, zoals het weigeren van ontheffingen voor Russische schepen in Nederlandse havens, waaronder de Eemshaven, die strategisch belangrijk is vanwege infrastructuur zoals datakabels en LNG-terminals.

Apparatuur

Naast het reguliere onderhoud aan de apparatuur in het HCC is in 2024 de aanbesteding van het nieuwe radarsysteem uitgezet. Hierop hebben in eerste instantie 2 partijen een aanbieding gedaan via tendernet en 1 partij was niet te laat met het aanleveren van de offerte binnen de gestelde tijd en was daardoor van deelname uitgesloten. Omdat van de beide partijen de onderhouds- en servicekosten dusdanig hoog waren en niet geheel duidelijk gespecificeerd waren, is in overeenstemming met beide partijen de aanbesteding gestaakt. Eind 2024 is de aanbesteding opnieuw via tendernet uitgezet en hebbende eerste 3 partijen en 1 nieuwe partij zich aangemeld

Incidenten

Binnen het NSC worden incidenten geregistreerd op nautisch gebied en op gebied van Port security. Incidenten zijn niet altijd grote onverwachte gebeurtenissen zoals een aanvaring of brand maar kunnen ook verdacht gemelde situaties of kleine oppervlaktewater verontreinigen zijn. In 2024 is, in vergelijking met voorgaande jaren, een toename van het aantal incidenten waargenomen in de Eemshaven en onder de categorie 'overige'. Deze stijging is grotendeels het gevolg van een gerichte inspanning tijdens bijeenkomsten, zoals op het gebied van ondermijning en havenoverleg, waarin het belang van het melden van elk incident of verdachte situatie is benadrukt. Dergelijke meldingen kunnen namelijk bijdragen als een klein puzzelstukje in het grotere geheel. Als gevolg hiervan rapporteren steeds meer bedrijven en individuen verdachte situaties of incidenten.

Opvallende incidenten zijn:

- Brand in een kantoorpand van ESD-SIC in Farmsum;
- Palmolie morsing in Farmsum, een incident plaats waarbij ongeveer 500 liter palmolie in het Afwateringskanaal terecht kwam;
- Demonstratie bij RWE activisten van Extinction Rebellion op het terrein van de RWE-centrale.

EcoPorts

Groningen Seaports heeft als eerste havenbeheerder ter wereld voor de negende (achtereenvolgende) keer het EcoPorts-certificaat toegekend gekregen. Dit is een wereldwijd keurmerk voor duurzame havens die iedere twee jaar voortgang boeken in hun milieuprestaties en wordt uitgereikt door de European SeaPorts Organisation (ESPO). Met de toekenning van het negende EcoPorts-certificaat, wordt de rol van Groningen Seaports op het gebied van duurzaamheid en milieuprestaties ook door andere organisaties gezien en erkend. Volgens Lloyds Register, de controlerende organisatie namens ESPO, doet het havenbedrijf veel om duurzaamheid en milieumaatregelen in haar gebied te ontwikkelen en te waarborgen.

Verantwoording

Naast de oplevering van een jaarverslag en een jaarrekening worden er ook halfjaarlijkse tussenrapportages opgesteld. Halfjaarlijks verschijnt er een financiële rapportage van de GR Havenschap Groningen Seaports en een overzicht van de door Groningen Seaports N.V. onder de borgstelling vallende aangetrokken kasgeldleningen.

Met ingang van de controle van het boekjaar 2022 is na een aanbestedingsprocedure door het AB Eshuis Accountants en Adviseurs als accountant benoemd voor een periode van vier jaar. Boekjaar 2025 is het laatste jaar van dit contract. Wel is er een verlengingsoptie opgenomen met eenmalig een optie tot verlenging met 1 jaar (boekjaar 2026).

2.1 Programmaverantwoording

De enige activiteiten in de GR Havenschap Groningen Seaports, zijn de taken als aandeelhouder, borgsteller, financier (i.v.m. verstrekte langlopende leningen) en de uitvoering van de publieke taak. Daarom wordt één programma “Havenschap Groningen Seaports” geïdentificeerd.

Een onderverdeling in programma's met per programma de te realiseren doelstellingen en de hiervoor geraamde lasten en baten is bij de GR Havenschap Groningen Seaports niet relevant, omdat er bij de GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van verschillende beleidsvelden waarvoor meetbare doelstellingen geformuleerd kunnen worden.

De voor een beleidsindicator relevante gegevens zijn gegeven de aard van de organisatie en activiteiten niet beschikbaar voor de GR Havenschap Groningen Seaports.

De Raambegroting 2024 is tijdens de vergadering van het AB van 12 juli 2024 vastgesteld. Het begrote resultaat bedraagt € 0. Het werkelijke resultaat bedraagt € 0.

Hierna wordt via de programmaverantwoording en de paragrafen verantwoording afgelegd over de realisatie van het bij de begroting 2024 voorgenomen beleid voor dat jaar.

Onderstaand is een overzicht van de baten en lasten opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Raming begrotingsjaar 2024	Realisatie begrotingsjaar 2024	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Baten	2.644	2.066	1.919
Lasten	2.644	2.066	1.919
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-

Voor de toelichting wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in paragraaf 3.3.3.

Algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand is een overzicht van algemene dekkingsmiddelen opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Raming begrotingsjaar 2024	Realisatie begrotingsjaar 2024	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-	-	-
Algemene uitkeringen	-	-	-
Dividend	-	-	-
Saldo van de financieringsfunctie	1.984	1.405	1.258
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal	1.984	1.405	1.258

Onvoorzien

Onderstaand is een overzicht van het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Raming begrotingsjaar 2024	Realisatie begrotingsjaar 2024	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal	-	-	-

2.2 Paragrafen

Op grond van het Besluit en Verantwoording (BBV) dient zowel in de begroting als in de jaarstukken een aantal afzonderlijke paragrafen te worden opgenomen. Hieronder zijn achtereenvolgens opgenomen de paragrafen:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandvermogen en risicobeheersing
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid
- H. Wet open overheid

2.2.1 A. Lokale heffingen

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van de publieke taken uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Voor de uitvoering van de publieke taken geldt het volgende:

Een van de taken is gericht op het vlot, veilig en efficiënt afhandelen van het scheepvaartverkeer en daardoor het waarborgen van de veiligheid van de havens in het beheergebied. Het Nautisch Service Centrum (NSC) fungeert hiertoe zowel intern als extern als opdrachtnemer. Het NSC, in casu de Havenmeester, beschikt over een zelfstandige bevoegdheid om, indien de omstandigheden dat in termen van veiligheid vereisen, op korte termijn naar eigen inzicht en volgens zelf gestelde prioriteiten te handelen. De Havenmeester dient daarbij te handelen binnen de kaders zoals vastgelegd in de door het AB van de GR Havenschap Groningen Seaports vastgestelde havenverordening. In de havenverordening worden de huisregels beschreven waar de scheepvaart zich aan moet houden in het gebied. Het belangrijkste doel is om de veiligheid te waarborgen in het gebied. De Havenmeester is verantwoordelijk voor de uitvoering en de handhaving daarvan.

In de ‘Algemene voorwaarden en tarieven 2024 Groningen Seaports N.V.’ worden de tarieven nader toegelicht. De heffing en invordering is uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Op basis van artikel 9 van de dienstverleningsovereenkomst exploiteert Groningen Seaports N.V. de havens, daaronder begrepen de havenbekkens en de kades en is dientengevolge rechthebbende op de zeehavengelden en binnenhavengelden, en al de overige inkomsten in verband met de exploitatie van de havens, die van het gebruik van de havenbekkens en de kades daaronder begrepen. Thans is de verschuldigdheid en invordering daarvan ondermeer geregeld middels de Algemene Voorwaarden 2024. Zeehavengelden en binnenhavengelden, en alle andere inkomsten, hoe ook genaamd, die met de exploitatie verband houden (ontvangen kosten en rente daarover begrepen) worden voor zover deze niet rechtstreeks door Groningen Seaports N.V., maar door de GR van derden worden ontvangen, binnen 14 dagen na ontvangst daarvan door de GR aan Groningen Seaports N.V. voldaan. De GR Groningen Seaports doet daarbij verplicht afstand van eventuele verrekenings- en opschortingsrechten. De baten zijn daarmee voor rekening en risico van Groningen Seaports N.V. en niet verantwoord in de jaarstukken van de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.2 B. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Voor de beoordeling van de vraag of de GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over een adequaat weerstandvermogen moet een relatie worden gelegd tussen het risicoprofiel en de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit betreft middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te kunnen afdekken. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's is dat de beschikbare weerstandscapaciteit minimaal gelijk is aan de boekwaarde van de deelneming en de verstrekte lening. Eventuele risico's worden ten laste van de beschikbare weerstandscapaciteit gebracht.

Risico's

Risico's bestaan voor de GR Havenschap Groningen Seaports uit:

1. Waardering van de 100%-deelneming in Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de marktwaarde van de deelneming onder de verkrijgingsprijs en huidige boekwaarde (€ 198,1 mln.) komt te liggen. Op basis van het verschil tussen de intrinsieke waarde van het eigen vermogen van Groningen Seaports N.V. en de boekwaarde bij GR Havenschap Groningen Seaports wordt dit risico als laag ingeschat.
2. Waardering van de lening aan Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de verstrekte lening ter hoogte van € 22,0 mln niet terugbetaald kan worden door Groningen Seaports N.V. Op basis van het verschil tussen de intrinsieke waarde van het eigen vermogen van Groningen Seaports N.V. en de boekwaarde van de deelneming in Groningen Seaports N.V. bij GR Havenschap Groningen Seaports wordt dit risico als laag ingeschat.
3. Borgstellingen voor het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling (€ 292,0 mln.) die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het aantrekken van vreemd vermogen. Bij afbouw van de borgstelling aan Groningen Seaports N.V. nemen bovenstaande risico's af. Op basis van het beschikbare weerstandsvermogen en de jaarlijks positieve kasstromen van Groningen Seaports N.V. wordt het risico als zeer laag ingeschat.
4. Naleving wet- en regelgeving; de risico's als gevolg van het eventueel niet naleven van wet- en regelgeving zijn gelet op de aard en omvang van de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports beperkt.
5. VPB-plicht; het risico dat de GR Havenschap Groningen Seaports vennootschapsbelasting verschuldigd is. Op basis van de uitgevoerde analyse is geconcludeerd dat door de GR Havenschap Groningen Seaports geen belastbare activiteiten worden uitgevoerd.

Afdekking risico's

Bovenstaande risico's worden als volgt afgedekt:

1. Ultimo 2024 bestaat de weerstandscapaciteit van de GR Havenschap Groningen Seaports uit een algemene reserve van € 219,9 mln. De weerstandscapaciteit is minimaal gelijk aan de waardering van de deelneming Groningen Seaports N.V. Dit is voldoende om een eventuele afwaardering van de deelneming te kunnen dekken.
2. Financiers zijn voor de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. niet bereid om zonder zekerheden leningen te verstrekken. Er is bij Groningen Seaports N.V. sprake van in omvang beperkte onderpanden, gezien het feit dat het juridische eigendom van de gronden in het beheersgebied bij de GR Havenschap Groningen Seaports ligt. Groningen Seaports N.V. is bij gebrek aan onderpanden niet in staat om zelfstandig voldoende zekerheden te verstrekken. Om die reden staat de GR Havenschap Groningen Seaports sinds de verzelfstandiging borg voor door Groningen Seaports N.V. aangetrokken financiering.

Door Groningen Seaports N.V. zijn ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports zakelijke zekerheden verstrekt in de vorm van achtereenvolgens (i) het (voor)behouden van juridische eigendom (en daarmee de beschikkingsmacht) bij de levering van economische eigendom van de gronden betrekking hebbende op de onderneming aan Groningen Seaports N.V. (ii) een eerste recht van hypotheek op de aan Groningen Seaports N.V. toebehorende opstal- en erfpachtrechten, alsmede (iii) een eerste recht van pand op inkomsten uit hoofde van achtereenvolgens erfpacht, opstal en economisch eigendom.

Groningen Seaports N.V. investeert voornamelijk in duurzaam renderende ontwikkelingen in de haven, om zodoende een continue stroom aan inkomsten te genereren en zo de schuldenlast, waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports borg staat, te verlagen.

Gezien het investeringsprofiel van Groningen Seaports N.V. en de aard van de verstrekte zekerheden is het risico laag, dan wel nihil, dat de schuldenpositie van Groningen Seaports N.V. de door de GR Havenschap Groningen Seaports verstrekte zekerheden overstijgt.

3. Op 13 oktober 2023 is de besluitvorming rondom de herfinanciering van Groningen Seaports N.V. gerealiseerd. De GR Havenschap Groningen Seaports staat borg voor de door Groningen Seaports N.V. aan te trekken vreemd vermogen. Voor de GR havenschap Groningen Seaports als borgsteller is daarom de beschikbare waarde in Groningen Seaports N.V. van belang. De beschikbare waarde betreft met name de waardering van de (vrij) uitgeefbare terreinen en erfpacht/opstal contracten. De waarde hiervan is getaxeerd op € 610 miljoen (Taxatierapport Cushman en wakefield, 6 november 2023, T212270). De genoemde taxatiewaarde betreft de waarde van de meest voor de hand liggende assets die ten gelde zouden kunnen worden gemaakt. De totale bedrijfswaarde van Groningen Seaports N.V. omvat ook de infrastructuur, de havenbekkens en kades en ligt veel hoger.

Een andere voor overheden bekende manier om naar risico's te kijken is het weerstandsvermogen. Groningen Seaports N.V. rapporteert tweejaarlijks over het weerstandsvermogen van de onderneming. Het weerstandsvermogen (risicoreserve) van Groningen Seaports N.V. is de relatie tussen:

- de waardering van de gronden en verstrekte zekerheden (weerstandscapaciteit);
- alle risico's van Groningen Seaports N.V. waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Op basis van de gebruikelijke berekening bedraagt de benodigde weerstandcapaciteit over 2022 € 28,5 miljoen, het eigen vermogen van € 287 miljoen is daarmee meer dan ruim voldoende om de risico's af te dekken.

In de borgstellingsovereenkomst tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. is verder expliciet opgenomen dat sprake is van borgtocht en geen hoofdelijke verbondenheid, zodat de GR Havenschap Groningen Seaports pas aansprakelijk zal kunnen worden gehouden onder een borgtocht, indien en zodra Groningen Seaports N.V. in verzuim is met de voldoening van haar verplichtingen jegens de derde, de derde Groningen Seaports N.V. hierop heeft aangesproken en deze niet alsnog heeft voldaan casu quo heeft kunnen voldoen aan haar verplichtingen (i.e. het beginsel van subsidiariteit, ofwel 'getrapte aansprakelijkheid').

Op basis van het gevoerde beleid wordt op de langere termijn een verdere verlaging van de risico's voor de deelnemers in de GR Havenschap Groningen Seaports voorzien, waardoor het risicoprofiel voor de GR Havenschap Groningen Seaports en daarachter zijn deelnemers in de tijd verder zal afnemen.

4. Het proces van besluitvorming en afhandeling van besluiten is zodanig ingericht dat de risico's met in achtneming van de beperkte activiteiten van de GR maximaal zijn geborgd.

Kengetallen

In relatie tot de genoemde risico's zijn voor de GR Havenschap Groningen Seaports de volgende kengetallen toe te lichten:

1. Netto schuldquote
2. Solvabiliteitsratio
3. Grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte

5. Belastingcapaciteit

1. Netto schuldquote

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een netto schuldquote van 9%.

Realisatie 2023: 10% en begroot 2024: 7%.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt (per saldo een netto vordering) -/- 1.051%. Realisatie 2023: -/- 1.137% en begroot 2024: -/- 825%.

Berekening netto schuldquote: $(A+B+C-E-F-G) / H$

Berekening netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: $(A+B+C-D-E-F-G) / H$

(bedragen x € 1.000,-)	2024	Begroting 2024	2023
A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	-	-	-
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	-	-	-
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	2.139	3.045	1.985
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	22.006	22.006	22.006
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	1.949	2.854	1.794
F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	1	1	1
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	-	-	-
H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))	2.076	2.644	1.918

2. Solvabiliteitsratio

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een solvabiliteit van 99,0% (EV/TV). Realisatie 2023: 99,0% De omvang van het eigen vermogen is voldoende om aan de financiële verplichtingen te voldoen.

3. Grondexploitatie

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare. Omdat de in erfpacht uitgegeven gronden niet classificeren als bouwgronden in exploitatie en de GR Havenschap Groningen Seaports eveneens niet beschikt over andere bouwgronden in exploitatie, is het kengetal grondexploitatie niet van toepassing.

4. Structurele exploitatieruimte

De GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken. Er is geen sprake van incidentele baten of structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Het gerealiseerde totaal saldo van de baten en lasten bedraagt nihil. De realisatie 2024 en begroting 2024 vertonen hetzelfde beeld ten aanzien van de structurele exploitatieruimte.

5. Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit zoals gedefinieerd voor provincies en gemeenten is niet van toepassing op de verantwoording van de GR Havenschap Groningen Seaports, daar de GR geen belastingen heft.

2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen

De gronden en de infrastructuur in het havengebied zijn het economisch eigendom van Groningen Seaports N.V. en het juridisch eigendom van de GR Havenschap Groningen Seaports. Omdat het economisch eigendom niet in handen is van de GR Havenschap Groningen Seaports, worden de activa niet op de balans van de GR Havenschap Groningen Seaports verantwoord. Het onderhoud van de kapitaalgoederen is de verantwoordelijkheid van Groningen Seaports N.V. Het gaat hierbij om het onderhoud van wegen, infrastructuur, riolering, water, groen en gebouwen. Om deze reden is de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen niet van toepassing op de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.4 D. Financiering

Algemeen

De activa van de GR Havenschap Groningen Seaports van in totaal € 222,2 mln bestaan grotendeels uit een kapitaalverstrekking aan Groningen Seaports N.V. van € 198,1 mln. en uit een verstrekte lening uit hoofde van de inbreng per 1 januari 2013 aan Groningen Seaports N.V. van € 22,0 mln. Dit wordt grotendeels gefinancierd door middel van eigen vermogen.

Vreemd vermogen voor Groningen Seaports N.V. kan niet geherfinancierd worden zonder dat garanties worden afgegeven. In de borgstelling- en dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken hieromtrent vastgelegd. De akten van borgtocht met de BNG en NWB van 13 oktober 2023 vormen de basis voor de borgstelling vanuit de GR Havenschap Groningen Seaports ten behoeve van Groningen Seaports N.V. Doordat de GR Havenschap Groningen Seaports geen externe leningen heeft is voldaan aan de kasgeldlimiet en renterisiconorm.

Jaarlijkse rapportage

Groningen Seaports N.V. zal de GR Havenschap Groningen Seaports jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR Havenschap Groningen Seaports daarom verzoekt, aan de GR Havenschap Groningen Seaports N.V. inzicht geven in:

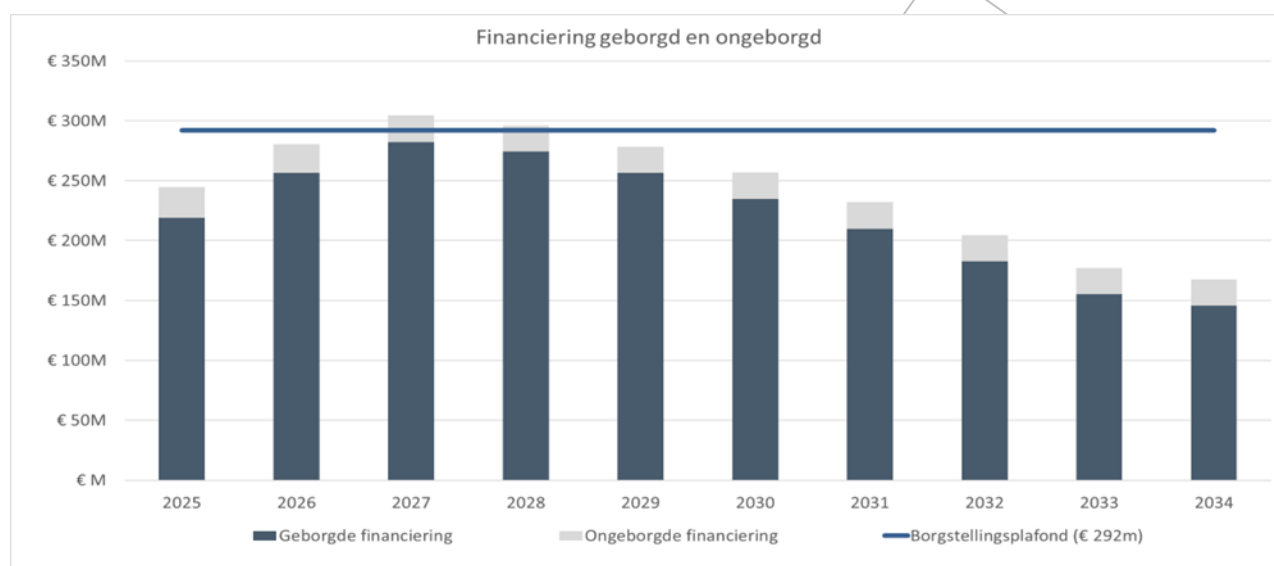
1. De omvang van de financieringsbehoefte respectievelijk de financieringscurve in relatie tot het borgtochtenplafond;
2. De aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden;
3. De omvang van de geldleningen waarvoor borgtochten zijn afgegeven in relatie tot geldleningen waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports geen borgtochten heeft afgegeven; en
4. De aard en omvang van zekerheden die door Groningen Seaports N.V. aan derden zijn verstrekt.

In de borgstellingsovereenkomst van 12 februari 2016 is overeengekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports 100% borg staat voor financiering van Groningen Seaports N.V. voor de projecten waarover voor de verzelfstandiging een besluit is genomen. Daarnaast kan de GR Groningen Seaports op verzoek borg staan voor andere door Groningen Seaports N.V. aan te trekken kredieten.

Intussen investeert Groningen Seaports N.V. ook door gebruik te maken van een financieringsfaciliteit die niet onder de borgstelling valt. Dit sluit aan op de doelstellingen van de GR Havenschap Groningen Seaports als het gaat om te streven naar zelfstandige financiering door Groningen Seaports N.V. Groningen Seaports N.V. heeft daartoe met haar financiers gewerkt aan een financieringsarrangement waarbij (een deel van) de investeringen separaat zullen worden gefinancierd buiten de geborgde financiering.

Borgstellingsplafond

De geborgde financiering, zoals weergegeven in onderstaande grafiek, is overgenomen uit het bedrijfsplan 2025-2029 van Groningen Seaports N.V. Dit bedrijfsplan is op 20 december 2024 vastgesteld.

De lange-termijn-financiering van Groningen Seaports is begin 2016 geëffectueerd. De verwachte financiering in de komende jaren is in bovenstaande grafiek weergegeven. Het borgstellingplafond is bij de herfinanciering in 2023 vastgesteld op € 292 miljoen. Het verwachte maximale gebruik van de geborgde financiering komt in 2027 op € 282 miljoen en blijft daarmee binnen het huidige borgstellingsplafond. De toenemende operationele kasstromen zullen voor een afbouw van de financiering zorgen. De verwachting is dat vanaf 2027 de financiering kan worden afgebouwd.

De leningen van Groningen Seaports N.V. welke door GR Havenschap Groningen Seaports zijn geborgd, betreffen:

(bedragen x € 1.000,-)	Aard van de borgstelling	Einddatum	Bedrag per geldlening 31-12-2024	Bedrag per geldlening 31-12-2023
Kredietarrangement – vaste geldlening u/g (A015667-2)	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	1-11-2038	95.833	99.167
Kredietarrangement – vaste geldlening u/g (20031891)	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	31-10-2043	62.292	64.458
Kasgeldfaciliteit (20031893)	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	20-1-2025	14.600	14.600
Totaal			172.725	178.225

De ultimo 2023 door GR Havenschap Groningen Seaports geborgde leningen van Groningen Seaports N.V. zijn lager dan het maximum in de overeenkomsten tussen:

- GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V.:
 - o Maximum geborgde financieringen van € 292 mln.
- GR Havenschap Groningen Seaports en kredietverstrekkers van Groningen Seaports N.V.:
 - o BNG (€ 100,0 mln)
 - o NWB (€ 168,0 mln)

2.2.5 E. Bedrijfsvoering

In de GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens de borgstelling, geen activiteiten plaats. De GR Havenschap Groningen Seaports heeft zelf geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports. Daarnaast is een plaatsvervangend secretaris benoemd. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden.

Door de beperkte omvang van de organisatie heeft de GR Havenschap Groningen Seaports nog geen Functionaris Gegevensbescherming benoemd. Op grond van artikel 37 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is dit een verplichting voor overheidsinstanties en publieke organisaties. Bij de herinrichting van de organisatie van de GR in 2025 wordt bezien op welke wijze hier in kan worden voorzien.

Zowel het AB, het DB, als de voorzitter hebben diverse bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Hierdoor kan de dagelijkse gang van zaken efficiënt verlopen. De administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports staat los van de organisatie van Groningen Seaports N.V.

De coördinatie en uitvoering van de werkzaamheden door en ten behoeve van de organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports liggen bij de secretaris. Voor specifieke en complexe vraagstukken wordt externe deskundigheid ingehuurd. Zo wordt het opstellen van de begroting en de jaarrekening, inclusief de uitvoering van de Interne Controle, uitgevoerd door een derde partij.

Voor de werkzaamheden die Groningen Seaports N.V. ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports uitvoert, wordt een beheervergoeding berekend.

Met ingang van boekjaar 2023 legt het DB verantwoording af in de jaarrekening over de volgende rechtmatigheidscriteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. Om deze verantwoording af te kunnen leggen is er een intern controleplan opgesteld. In dit plan zijn de belangrijkste werkzaamheden beschreven hoe de organisatie het rechtmatig handelen toetst op de drie eerdergenoemde criteria. In het voorjaar 2025 zijn deze interne controlewerkzaamheden afgerond. De uitgevoerde werkzaamheden en uitkomsten zijn beschreven in het interne controle rapport. De uitgevoerde interne controlewerkzaamheden tonen aan dat het dagelijks bestuur rechtmatig heeft gehandeld. Het DB heeft dit ook verwoord in de verplicht op te nemen rechtmatigheidsverantwoording in deze jaarrekening.

Doordat er geen onrechtmatigheden zijn geconstateerd is verder ook geen uiteenzetting van eventuele verbetermaatregelen opgenomen.

2.2.6 F. Verbonden partijen

Verbonden partij betreft alleen Groningen Seaports N.V. waar de GR Havenschap Groningen Seaports 100% (ultimo 2024: eveneens 100%) aandeelhouder in is. De verkrijgingsprijs van de deelneming bedraagt € 198,1 mln.

De GR Havenschap Groningen Seaports staat borg voor Groningen Seaports N.V., zie paragraaf Financiering. Periodiek wordt door Groningen Seaports N.V. gerapporteerd over de ontwikkelingen in de financiële positie en de ontwikkelingen van de vreemd vermogenspositie ten opzichte van de borgstellingscurve.

Aandeelhoudersstrategie

Op 25 oktober 2016 heeft het AB de aandeelhouderstrategie vastgesteld. Hiermee zijn de uitgangspunten voor het beleid van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder vastgelegd. De reden voor het opstellen van de strategie is dat alle bedrijfsmatige en publieke activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports zijn ondergebracht bij Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports is enig aandeelhouder. In deze constellatie kunnen de belangen van beide partijen uiteenlopen, daarom is besloten een aandeelhouderstrategie op te stellen waarmee Groningen Seaports N.V. de ruimte heeft te ondernemen en waarmee de aandeelhoudersbelangen van de GR Havenschap Groningen Seaports (en daarmee de daarin deelnemende overheden) zijn geborgd.

De strategie is tot stand gekomen op basis van gesprekken met diverse betrokkenen. Met behulp van de door Groningen Seaports N.V. ter beschikking gestelde gegevens zijn analyses gemaakt van de bedrijfsvoering, maar ook van de economische, maatschappelijke en bestuurlijke omgeving waarin het bedrijf zich beweegt.

Het doel van de aandeelhouderstrategie is het hebben van een handvat waaraan het strategisch beleid van Groningen Seaports N.V. getoetst kan worden, zodanig dat het publieke belang van de aandeelhouder geborgd wordt. Deze publieke belangen zijn, naast de wettelijke taken van de Havenmeester die bij Groningen Seaports N.V. zijn neergelegd:

1. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid; en
2. Duurzaamheid.

Deze algemene uitgangspunten zijn in de strategie ook nader gespecificeerd, te weten:

- Ad.1. Gemiddelde groei van werkgelegenheid van 2% per jaar;
- Ad.2. 40% CO2 reductie tussen 2015 en 2030.

Het is de bedoeling dat Groningen Seaports N.V. in zijn meerjarenbegrotingen en verantwoording rekenschap geeft van de wijze waarop zij werkt aan deze doelstellingen. De strategie biedt hiervoor handvatten. De wijze waarop de N.V. invulling geeft aan de doelstellingen van de aandeelhouder wordt jaarlijks in het bedrijfsplan van de Groningen Seaports N.V. verwoord. Dit geeft de GR Havenschap Groningen Seaports extra handvatten om de koers van Groningen Seaports N.V. te blijven toetsen. Verder heeft Groningen Seaports N.V. invulling gegeven aan de kaderstellende aandeelhouderstrategie van de GR Havenschap Groningen Seaports door vaststelling van (bijgestelde) beleidsdocumenten:

- Deelnemingenbeleid;
- Gronduitgifte- en vestigingsbeleid.

In de aandeelhoudersstrategie is tevens aangegeven dat de met de verzelfstandiging beoogde risicobeperking niet in gevaar mag komen. Dit wordt voor een groot deel bereikt doordat Groningen Seaports N.V. zich op basis van deze strategie alleen met haar kerntaken mag bezig houden.

Om te bepalen of een activiteit een kerntaak is, zijn vijf 'toetsingscriteria' opgenomen. Bij iedere business case zou expliciet de afweging moeten worden gemaakt of een project binnen de scope past op basis van:

- De bijdrage aan doelstellingen en rendementseisen van de aandeelhouders
- Passend in het beheersgebied van Groningen Seaports
- Het risicoprofiel van het project bezien in het licht van de bestaande kerntaken van Groningen Seaports
- De beschikbaarheid van benodigde competenties voor het project binnen de organisatie van Groningen Seaports
- De vraag of marktpartijen het betreffende project ook zouden kunnen oppakken

Deze uitgangspunten vormen de basis voor het deelnemingenbeleid dat door Groningen Seaports N.V. gevoerd moet worden.

De resultaten ten opzicht van de geformuleerde doelen zij in onderstaande matrix weergegeven.

Kerncijfers:

Economische ontwikkeling / werkgelegenheid	2021	2022	2023	stijging / daling t.o.v. 2021	percentage stijging / daling
Directe werkgelegenheid (personen)	7.586	7.889	8.439	853	11,2%
Indirecte werkgelegenheid (personen)	7.279	7.526	7.640	361	5,0%
Totaal	14.865	15.415	16.079	1.214	8,2%
Duurzaamheid CO2 uitstoot beheersgebied (Mton)	12,1	10,2	7,7	-4,4	-36,4%
De cijfers van 2024 zijn nog niet beschikbaar. Er is geen nulmeting van 2015 beschikbaar.					
Bron: Havenmonitor 2024					

Corporate governance

Hoewel een aandeelhouderstrategie zich primair richt op de wijze waarop de aandeelhouder sturing geeft, wordt in deze strategie nadrukkelijk ook aandacht geschonken aan de governance van zowel Groningen Seaports N.V. als de GR Havenschap Groningen Seaports; dus de aandeelhouder zelf.

Met ingang van 2022 zijn verschillende stappen gezet door het AB en het DB om een beeld te krijgen van de huidige werking van de governance. Het rapport dat in juni 2022 door het bureau Necker van Naem is opgeleverd bevatte aanbevelingen tot vereenvoudiging van de governance waar het AB opvolging aan heeft gegeven. Het AB heeft de secretarissen van de in de GR Havenschap Groningen Seaports deelnemende overheden gevraagd een eerste informatieve niet-bindende schets te maken van een mogelijk toekomstige governance-structuur. In 2024 heeft dit tot concrete besluiten geleid door de deelnemende gemeenteraden en provinciale staten.

Zo hebben de drie in de GR Havenschap Groningen Seaports deelnemende overheden gezamenlijk een strategisch kader vastgesteld dat richting geeft aan de inhoudelijke profilering en prioritering van de havens en hun haventerreinen, acquisitie en vesting van nieuwe bedrijven en de voorwaarden waar deze aan moet voldoen.

Kerngegevens:

Naam:	Groningen Seaports N.V.
Vestigingsplaats:	Delfzijl
Belang:	GR Havenschap Groningen Seaports heeft op 31 december 2024 een 100% belang in de aandelen van Groningen Seaports N.V.
Openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt:	De vennootschap heeft als doel: 1. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van de havens te Delfzijl en de Eemshaven met bijbehorende haventerreinen; 2. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van niet havengebonden terreinen; 3. Het ondersteunen van de GR Havenschap Groningen Seaports bij haar taken; en 4. Het verrichten of doen verrichten van alle andere werkzaamheden op industrieel, commercieel en financieel gebied; 5. Alles in de ruimste zin van het woord. Voorts heeft de vennootschap ten doel om door (nieuwe) vormen van financiering kansrijke ontwikkelingen in het haven- en industriegebied mogelijk te maken of te bespoedigen.
Veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de GR Havenschap Groningen Seaports in de verbonden partij heeft:	Geen.
Eigen vermogen:	31 december 2023: € 289,0 mln * 31 december 2024: € 287,0 mln *
Vreemd vermogen (incl. voorzieningen):	31 december 2023: € 230,0 mln * 31 december 2024: € 230,0 mln *
Resultaat boekjaar:	2023: € 6,0 mln * 2024: € -2,0 mln *
Risico's met betrekking tot de deelneming	Voor de risico's met betrekking tot de deelneming in Groningen Seaports N.V. wordt verwezen naar paragraaf 2.2.2 inzake het weerstandsvermogen en risicobeheersing.

(*) Cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2024 van Groningen Seaports N.V.

2.2.7 G. Grondbeleid

Met de verzelfstandiging van Groningen Seaports N.V. is besloten het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports te laten berusten. Het economische eigendom is bij de verzelfstandiging door het vestigen van rechten op erfpacht op de gronden, ingebracht in Groningen Seaports N.V. Het aan- en verkoopbeleid van Groninger Seaports N.V. is de uitwerking van de kaders zoals vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie van GR Havenschap Groningen Seaports. Voor de terreinen die door de GR Havenschap Groningen Seaports namens Groninger Seaports N.V. zijn aangekocht ná de verzelfstandiging, geldt ook dat het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports berust en het economisch eigendom is overgedragen van de GR Havenschap Groningen Seaports naar Groninger Seaports N.V. Voor het deel van de gronden waarop nog geen erfpacht recht is gevestigd, geldt dat de economische voor- en

nadelen door GR Havenschap Groningen Seaports eveneens zijn overgedragen aan Groningen Seaports NV. Deze gronden worden diensgevolge ook verantwoord in de jaarrekening van Groningen Seaports NV.

Deze gronden kunnen door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht worden uitgegeven dan wel worden verkocht in samenspraak met de GR Havenschap Groningen Seaports. De juridische levering geschied bij verkoop door de GR Havenschap Groningen Seaports. Dergelijke transacties kunnen niet plaatsvinden zonder goedkeuring van de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van juridisch eigenaar van de grond.

2.2.8 H. Wet open overheid

Deze paragraaf is een verplichting vanuit de Wet open overheid (Woo); de opvolger van de Wob (Wet openbaarheid bestuur). In de jaarlijkse begroting besteden we in deze paragraaf aandacht aan de beleidsvoornemens voor de Woo. In deze jaarrekening doen we verslag van de uitvoering in relatie tot de beleidsvoornemens.

De Wet open overheid biedt inwoners de mogelijkheid om informatie op te vragen. De Woo regelt in feite het recht op informatie over alles wat de GR Havenschap Groningen Seaports doet. Het doel van de Woo is om alle (semi-)overheidsinstanties transparanter te maken, dus ook de GR Havenschap Groningen Seaports. De informatie is hierdoor straks beter:

- vindbaar;
- uitwisselbaar;
- te archiveren;
- en toegankelijk.

De Wob regelde vooral het op verzoek (passief) openbaar maken van informatie. Dit kan ook nog steeds via de Woo. Het verschil tussen de wetten zit in de actieve openbaarmaking. De Woo verplicht overheden om actief - dus uit eigen beweging - bepaalde informatie openbaar te maken. Het gaat voor GR Groningen Seaports om documenten in elf informatiecategorieën, namelijk: vergaderstukken van het AB, wet- en regelgeving, bestuursstukken, convenanten, organisatie-informatie, jaarplannen en -verslagen, Wob-/Woo-verzoeken, adviezen, onderzoeken, beschikkingen en klachten.

Tot nu toe is door de GR Havenschap Groningen Seaports het volgende aan de Woo gedaan:

- de secretaris van de GR is aangewezen als de contactpersoon voor de Woo
- de agenda en stukken ten behoeve van AB-vergaderingen worden openbaar gepubliceerd op de website <https://www.groningen-seaports.com/groningen-seaports/organisatiestructuur/>
- Woo-verzoeken worden afgehandeld conform de daarvoor gestelde vereisten

Er zijn in 2024 geen Woo-verzoeken binnengekomen.

3 Jaarrekening**3.1 Balans per 31 december 2024**

(bedragen x € 1.000,-)		
ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa		
Materiële vaste activa	2	2
- Investerings met een economisch nut	2	2
Financiële vaste activa	220.064	220.064
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	198.058	198.058
- Leningen aan:		
- deelnemingen	22.006	22.006
Totaal vaste activa	220.066	220.066
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	63	65
- Overige vorderingen	63	65
Liquide middelen	1	1
- Banksaldi	1	1
Overlopende activa	2.076	1.920
-Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.416	1.260
-Overige nog te ontvangen bedragen	660	660
Totaal vlottende activa	2.140	1.986
Totaal activa	222.206	222.051

(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2024	31-12-2023
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen	219.876	219.876
- Algemene reserve	219.876	219.876
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-	-
Totaal vaste passiva	219.876	219.876
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	191	191
- Overige schulden	191	191
Overlopende passiva	2.139	1.985
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	2.139	1.985
Totaal vlottende passiva	2.330	2.176
Totaal passiva	222.206	222.051
Gewaarborgde geldleningen	172.725	178.225

3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2024

(bedragen x € 1.000,-)	Raming begrotingsjaar 2024	Realisatie begrotingsjaar 2024	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten	2.644	2.066	1.919
Totaal saldo programma	2.644	2.066	1.919
Algemene dekkingsmiddelen:			
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-	-	-
Algemene uitkeringen	-	-	-
Dividend	-	-	-
Saldo van de financieringsfunctie			
- Financiële baten	2.644	2.066	1.919
- Financiële lasten	-	-	-
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.644	2.066	1.919
Kosten van de overhead	-	-	-
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Het gerealiseerde resultaat	-	-	-

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Gezien de aard van de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports zijn enkele op grond van het BBV verplichte toelichtingen niet van toepassing op de GR Havenschap Groningen Seaports. Deze zijn daarom niet opgenomen in de jaarrekening. Het betreft de volgende toelichtingen:

- overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen, daar gezien de aard van de activiteiten van GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van incidentele baten en lasten
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, daar geen sprake is van toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Daarnaast is gezien de aard van de activiteiten van GR Havenschap Groningen Seaports slechts sprake van één programma: Havenschap Groningen Seaports.

Verantwoording van de financiering

Tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. is een borgstellingsovereenkomst gesloten. Hierin is afgesproken dat de GR Havenschap Groningen Seaports volledig borg staat voor de huidige en toekomstige financieringen alsmede kasgeldleningen van Groningen Seaports N.V.

De borgstelling van de GR Havenschap Groningen Seaports bedroeg ultimo 2024 80,4% van de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. en heeft een maximum van € 292,0 mln.

De volledig gewaarborgde leningen bedragen per ultimo 2024 in totaal € 172,7 mln.

Als tegenprestatie voor de verplichtingen heeft Groningen Seaports N.V. de verplichting om haar bedrijfsvoering zodanig in te richten en uit te voeren, dat zij op zo kort mogelijke termijn financieel onafhankelijk van de GR Havenschap Groningen Seaports kan functioneren.

Incidentele baten en lasten

Er is geen sprake van incidentele baten en lasten in 2024.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend wordt vastgesteld.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in het controleprotocol en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

1. De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties;
2. De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - a. Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 20 december 2024 door het AB is vastgesteld;
 - b. Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het AB zijn gemeld.
 - c. Ten aanzien van het M&O criterium is alleen bij misbruik sprake van een onrechtmatigheid.
3. De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024 en het controleprotocol. Dit betekent dat:
 - a. Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 20.660) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - b. Een rapporteringstolerantie van € 20.660 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

Met de verzelfstandiging van Groningen Seaports N.V. is besloten het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports te laten berusten. Het economische eigendom is bij de verzelfstandiging door het vestigen van rechten op erfpacht op de gronden, ingebracht in Groningen Seaports N.V. Het aan- en verkoopbeleid van Groninger Seaports N.V. is de uitwerking van de kaders zoals vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie van GR Havenschap Groningen Seaports. Voor de terreinen die door de GR Havenschap Groningen Seaports namens Groninger Seaports N.V. zijn aangekocht ná de verzelfstandiging, geldt ook dat het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports berust en het economisch eigendom is overgedragen van de GR Havenschap Groningen Seaports naar Groninger Seaports N.V. Voor het deel van de gronden waarop nog geen erfpacht recht is gevestigd, geldt dat de economische voor- en nadelen door GR Havenschap Groningen Seaports eveneens zijn overgedragen aan Groningen Seaports NV. Deze gronden worden diensgevolge ook verantwoord in de jaarrekening van Groningen Seaports NV.

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen) geldt als verkrijgingsprijs. Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Tot dusver is een dergelijke waardevermindering niet noodzakelijk gebleken.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid e BBV sprake als de GR Havenschap Groningen Seaports participeert in het aandelenkapitaal van een N.V. of B.V.

Leningen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs, verminderd met de jaarlijkse aflossingen en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

De overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de GR Havenschap Groningen Seaports gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling om het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2024

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 1-1-2024	Reclassificatie	Investerings	Desinvestering	Boekwaarde per 31-12- 2024
Investerings met economisch nut					
Gronden en terreinen					
In erfpacht uitgegeven gronden	1.398	48	-	-	1.446
Bruto voorraad Groningen Seaports	746	-48	1	-	699
Totaal investeringen met economisch nut	2.144	-	1	-	2.145

De gronden en terreinen worden gewaardeerd tegen een registratiewaarde van € 1 per hectare.

In erfpacht uitgegeven gronden (deels in ondererfpacht uitgegeven door Groningen Seaports N.V.)

De in erfpacht uitgegeven gronden betreffen de gronden welke door de GR Havenschap Groningen Seaports in eeuwigdurende erfpacht aan Groningen Seaports N.V. zijn uitgegeven en welke door Groningen Seaports N.V.:

- in ondererfpacht zijn uitgegeven aan dan wel zijn teruggenomen van externe partijen;
- langdurig worden verhuurd aan externe partijen of waarvoor opstalrecht is verleend aan externe partijen;
- in gebruik zijn voor infrastructuur.

Per 31 december 2023 betroffen de totaal uitgegeven terreinen 1.398 hectare (registratiewaarde € 1.398). Per saldo bedraagt de mutatie in 2024 48 hectare (registratiewaarde € 48). Per 31 december 2024 bedragen de totaal uitgegeven gronden 1.446 hectare (registratiewaarde € 1.446).

Bruto voorraad GSP

Dit betreffen de gronden welke door de GR Havenschap Groningen Seaports in eeuwigdurende erfpacht aan Groningen Seaports N.V. zijn uitgegeven en welke tot de (bruto-)voorraad grond van Groningen Seaports N.V. behoren. Dit betekent dat het uitgeefbare gedeelte van deze gronden (dus exclusief de gronden voor kabel- en leidingstroken en gronden met een groenbestemming)) door Groningen Seaports N.V. nog kunnen worden verkocht of in (onder)erfpacht kunnen worden uitgegeven.

Per 31 december 2023 betroffen deze gronden 746 hectare (registratiewaarde van € 746). Per saldo bedraagt de mutatie in 2024 47 hectare (registratiewaarde € 47) en resteert per 31 december 2024 699 hectare (registratiewaarde € 699).

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	198.058	198.058
Leningen aan:		
- deelnemingen	22.006	22.006
Totaal	220.064	220.064

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft per 14 juni 2013 een 100% belang verkregen in Groningen Seaports N.V. In het kader van de verzelfstandiging is de verkrijgingsprijs hiervan gesteld op € 198,1 mln. Op de deelneming Groningen Seaports N.V. vinden conform BBV geen vermogensmutaties plaats tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. Hiervan is ultimo 2024 geen sprake.

De verstrekte lening heeft een onbepaalde looptijd en Groningen Seaports N.V. is niet verplicht om tussentijds af te lossen. De maximale aflossing bedraagt 5% per jaar. De verstrekte lening is direct opeisbaar (Hoofdstuk 4, artikel 4.1 van de akte van inbreng en vestiging rechten van erfpacht) indien:

- Groningen Seaports N.V. tekort schiet in enige betalingsverplichting jegens de GR Havenschap Groningen Seaports;
- een door een derde aan Groningen Seaports N.V. ter leen verstrekte geldsom bevoegd wordt opgeëist en Groningen Seaports N.V. dienaangaande jegens die derde in verzuim is;
- Groningen Seaports N.V. zonder voorafgaande toestemming van de GR Havenschap Groningen Seaports partij is of zal zijn bij een fusie of splitsing;
- Groningen Seaports N.V. als rechtspersoon wordt ontbonden, nietig wordt verklaard, in staat van faillissement is verklaard dan wel voorlopige surseance van betaling wordt verleend;
- Indien de dienstverleningsovereenkomst/erfpachten tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. eindigen.

Bovenstaande situaties hebben zich niet voor gedaan gedurende 2024.

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft geen zekerheden verkregen ter waarborging van de nakoming van de verplichtingen door Groningen Seaports N.V. Groningen Seaports N.V. is jaarlijks over de hoofdsom een rente van 3% per jaar verschuldigd.

Vlottende activa**Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Overige vorderingen		
- Te vorderen rente	-	-
- Te vorderen borgstellingsvergoeding	-	-
- Overige vorderingen	63	65
Totaal overige vorderingen	63	65

De overige vorderingen betreft een vordering op Groningen Seaports N.V. in verband met kosten Havenschap Groningen Seaports die zijn doorbelast aan Groningen Seaports N.V.

Drempelbedrag schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de begroting van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de Gemeenschappelijke Regeling is dat voor 2024 een bedrag van 1.000.000.

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

In de volgende tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2024 is geweest (bedragen x € 1.000):

(bedragen x € 1.000,-)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	16	262	18	9
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Ruimte onder drempelbedrag	984	738	982	991
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Banksaldi	1	1
Totaal liquide middelen	1	1

Overlopende activa

De in de balans opgenomen overlopende activa kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Overlopende activa		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.416	1.260
- Overige nog te ontvangen bedragen	660	660
Totaal overige vorderingen	2.076	1.920

De post overige nog te ontvangen bedragen ad € 660.000 betreft de rente die Groningen Seaports N.V. verschuldigd is op de langlopende lening.

De post verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen betreft:

- de te vorderen borgstellingsvergoeding ad € 1.405.634 betreft de vergoeding over de borgstelling die door de GR Havenschap Groningen Seaports is afgegeven aan Groningen Seaports N.V.
- saldo debiteuren ad € 10.667.

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Algemene reserve	219.876	219.876
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-	-
Totaal	219.876	219.876

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de reserves weer gedurende het jaar 2023:

(bedragen x € 1.000,-)	Saldo per 01-01-2023	Resultaat-bestemming 2023	Toevoegingen 2023	Onttrekkingen 2023	Saldo per 31-12-2023
Algemene reserve	219.876	-	-	-	219.876
Totaal algemene reserve	219.876	-	-	-	219.876

Vlottende passiva

De in de balans opgenomen vlottende passiva bestaat uit de volgende posten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	191	191
Overlopende passiva	2.139	1.985
Totaal	2.330	2.176

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2022
Overige schulden		
- Rekening-courant Groningen Seaports N.V.	191	191
Totaal overige schulden	191	191

Over de rekening-courantverhouding wordt geen rente vergoed en/of in rekening gebracht.

Overlopende passiva

De in de balans opgenomen overlopende passiva bestaat uit de volgende posten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		
- Vergoeding diensten Groningen Seaports N.V.	2.066	1.919
- Accountantskosten	62	58
- Overige nog te betalen kosten	11	9
Totaal	2.139	1.985

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Waarborgen en garanties

Voor zover leningen door de gemeenschappelijke regeling gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Aard van de borgstelling	Einddatum geldlening	Bedrag per 31-12-2024	Bedrag per 31-12-2023
Kredietarrangement – vaste geldlening u/g (A015667-2)	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	1-11-2038	95.833	99.167
Kredietarrangement – vaste geldlening u/g (20031891)	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	31-10-2043	62.292	64.458
Kasgeldfaciliteit (20031893)	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	20-1-2025	14.600	14.600
Totaal			172.725	178.225

In 2023 is Groningen Seaports N.V. nieuwe financieringsovereenkomsten aangegaan met de Bank Nederlandse Gemeenten en de Nederlandse Waterschapsbank. Het oorspronkelijke bedrag van de ultimo 2024 gewaarborgde geldleningen bedroeg € 179,6 mln. Ultimo 2024 stond hier nog een bedrag van € 172,7 mln open.

In het kader van de verzelfstandiging is tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. een borgstellingsovereenkomst gesloten. Hierin is opgenomen dat zolang Groningen Seaports N.V. niet financieel onafhankelijk is, de GR Havenschap Groningen Seaports zich borg zal stellen voor de verplichtingen van Groningen Seaports N.V.

De borgstelling van de GR Havenschap Groningen Seaports bedroeg ultimo 2024 80,4% van de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. en heeft betrekking op de bestaande en toekomstige financieringen van Groningen Seaports N.V. met een maximum van € 292,0 mln.

De financiering die onder de geborgde financieringen van Groningen Seaports N.V. valt bedraagt per ultimo 2024 € 172,7 mln. Naast de verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen is geen sprake van overige niet in de balans opgenomen materiële financiële verplichtingen.

Er hebben in 2024 uit hoofde van de verstrekte borgstellingen geen betalingen aan Groningen Seaports N.V. plaatsgevonden.

3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2024

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie begrotingsjaar 2024	Raming begrotingsjaar 2024	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar	Realisatie begrotingsjaar 2023
Programma Havenschap Groningen Seaports				
Lasten				
- Dienstenvergoeding	2.066	2.644	-	1.919
- Accountants- en administratiekosten	46	46	-	60
- Secretariaat- en beheerskosten	109	63	-	79
- Advieskosten	14	100	-	9
- Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	-169	-209	-	-148
Totaal saldo programma	2.066	2.644	-	1.919
Algemene dekkingsmiddelen:				
Saldo van de financieringsfunctie				
Financiële baten				
- Rente lening Groningen Seaports N.V.	660	660	-	660
- Safe harbour premie Groningen Seaports N.V.	1.406	1.984	-	1.258
Saldo totaal financiële baten	2.066	2.644	-	1.919
Financiële lasten				
- Rente deelnemers	-191	-191	-	-191
- Overige	-	-	-	-
Doorbelasting rente aan Groningen Seaports N.V.	191	191	-	191
Saldo totaal financiële lasten	-	-	-	-
Saldo van de financieringsfunctie	2.066	2.644	-	1.919
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.066	2.644	-	1.919
Kosten van de overhead	-	-	-	-
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	-	-	-	-
Het gerealiseerde resultaat	-	-	-	-

Onderstaand is een overzicht van algemene dekkingsmiddelen opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie begrotingsjaar 2024	Raming begrotingsjaar 2024	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-	-	-
Algemene uitkeringen	-	-	-
Dividend	-	-	-
Saldo van de financieringsfunctie	2.128	2.644	1.919
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal	2.128	2.644	1.919

Onderstaand is een overzicht van het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie begrotingsjaar 2024	Raming begrotingsjaar 2024	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal	-	-	-

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn:

De financiële baten lager uitgevallen doordat de safe harbour premie is berekend over een lager bedrag aan gewaarborgde leningen. De secretariaat- en beheerskosten zijn als gevolg van de aanvullende inhuur van de plaatsvervangend secretaris hoger uitgevallen. Door die inhuur is de gebleken kwetsbaarheid van de organisatie teruggebracht. De advieskosten zijn, mede door de inzet van de plaatsvervangend secretaris lager uitgevallen. Een tweede reden is dat de kosten voor uitvoering van de aanbevelingen betreffende het vereenvoudigen van de governancestructuur voor rekening van de in de GR Havenschap Groningen Seaports deelnemende overheden zijn gekomen. Er was ten aanzien van het vereenvoudigen van de governance structuur geen aanleiding voor de GR Havenschap Groningen Seaports om aanvullende kosten te maken. Op basis van de kadernota rechtmatigheid is hier geen sprake van een onrechtmatigheid.

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelastingheffing

Op 1 januari 2016 is de Wet Vpb-plicht overheidsondernemingen ingevoerd, waardoor een groot aantal directe en indirecte overheidsondernemingen onder voorwaarden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb) zijn geworden. Provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid worden belastingplichtig, voor zover zij een fiscale onderneming drijven. De regeling kent een aantal algemene en specifieke vrijstellingen op basis waarvan de Vpb-plicht mogelijk (deels) beperkt kan worden.

In 2016 en 2017 heeft de GR Havenschap Groningen Seaports de gevolgen voor de invoering van de vennootschapsbelastingplicht in kaart gebracht. Op basis van een door externe adviseurs uitgevoerde analyse stelt de GR Havenschap Groningen Seaports zich op het standpunt dat/de GR niet belasting- en aangifteplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Voornaamste reden hiervoor is dat op basis van de uitgevoerde analyse verdedigbaar is dat geen fiscale onderneming wordt gedreven.

Op basis van de in 2017 uitgevoerde analyse en de herijking hiervan ultimo 2024 is geconcludeerd dat door de GR Havenschap Groningen Seaports geen belastbare activiteiten worden uitgevoerd. Er is derhalve geen sprake van te betalen vennootschapsbelasting. In de jaarrekening 2024 is een bedrag van € nihil aan vennootschapsbelasting verantwoord.

De Belastingdienst heeft mondeling toegelicht dat er geen aanleiding is een aangifte formulier vennootschapsbelasting toe te sturen aan de GR Havenschap Groningen Seaports.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In 2024 hebben conform de begroting geen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves plaatsgevonden.

3.3.4 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd. Het bezoldigingsmaximum in 2024 voor GR Havenschap Groningen Seaports is € 233.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste twaalf kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bij de GR Havenschap Groningen Seaports kwalificeren de leden van het AB en DB als topfunctionaris. De leden van het AB van de in de GR Havenschap Groningen Seaports deelnemende overheden bestaat uit leden die deze functie vervullen vanuit de rol van gemeenteraadslid, statenlid of lid van het college van Burgemeester en Wethouders of Gedeputeerde Staten. Bestuursleden ontvangen daarom geen vergoeding voor de werkzaamheden.

Het bestuur van de in de GR Havenschap Groningen Seaports deelnemende overheden wordt gevormd door het AB en een uit haar midden aangewezen DB. Ook zijn er vervangers door de deelnemers aangewezen in het geval van ontstentenis van het betreffende lid. Ook het DB ontvangt geen vergoeding voor de werkzaamheden. Om deze reden gaan wij hierna niet nader in op de bezoldiging van de leden van het DB en AB, daar deze nihil bedraagt.

Leden AB:

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder			
Gegevens 2024:			
Gemeente/provincie	Naam topfunctionaris	Functie	Opmerking
Provincie Groningen	Harm Nieboer	lid	
Provincie Groningen	Dick Hoogers	plv. lid	
Provincie Groningen	Erik Jan Bennema	lid	
Provincie Groningen	Henk Emmens	plv. lid	
Provincie Groningen	Johan Hamster	lid	
Provincie Groningen	Bram Schmaal	voorzitter	
Gemeente Eemsdelta	Hans Ronde	plv. voorz.	

Gemeente Eemsdelta	Jan Menninga	lid	
Gemeente Eemsdelta	Edward Stulp	lid	
Gemeente Eemsdelta	Iwan Poucki	lid	
Gemeente Eemsdelta	Pier Prins	plv.lid	
Gemeente Eemsdelta	Harold Kol	plv.lid	
Gemeente Het Hogeland	Arjen Nolles	Lid	
Gemeente Het Hogeland	Stefan Keijzerswaard	plv. lid	
Gemeente Het Hogeland	Bernd de Jong	Lid	
Gemeente Het Hogeland	Eltjo Dijkhuis	lid	
Gemeente Het Hogeland	Henk Koopmans	plv. lid	

Voor alle (plaatsvervangende) leden van het AB alsmede de voorzitter geldt dat de omvang van het dienstverband (in FTE) nihil bedraagt. Daarnaast is de beloning gesteld op nihil en zijn daarnaast geen belastbare onkostenvergoedingen alsmede beloningen betaalbaar op termijn uitgekeerd. Dit betekent dat de bezoldiging over 2024 voor alle (plaatsvervangende) leden van het AB alsmede de voorzitter € nihil bedraagt.

Leden DB:

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder			
Gegevens 2024:			
Gemeente/provincie	Naam topfunctionaris	Functie	Opmerking
Provincie Groningen	Bram Schmaal	voorzitter	
Gemeente Eemsdelta	Hans Ronde	plv. voorzitter	
Gemeente Het Hogeland	Eltjo Dijkhuis	lid	

Voor alle (plaatsvervangende) leden van het DB alsmede de voorzitter geldt dat de omvang van het dienstverband (in FTE) nihil bedraagt. Daarnaast is de beloning gesteld op nihil en zijn daarnaast geen belastbare onkostenvergoedingen alsmede beloningen betaalbaar op termijn uitgekeerd. Dit betekent dat de bezoldiging over 2024 voor alle (plaatsvervangende) leden van het DB alsmede de voorzitter € nihil bedraagt.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2024 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT zijn of hadden moeten worden vermeld.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

3.3.5 Rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe

in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming met de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders (zoals de begroting) en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 20 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 20.660. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het DB is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor door het AB vastgestelde verantwoordingsgrens.

3.3.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na de balansdatum voorgedaan die relevantie zijn voor deze jaarrekening.

3.3.7 Taakvelden

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning			
0.4 Overhead, ondersteuning organisatie	169	-169	-
0.5 Treasury	2.257	-191	2.066
2. Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-2.066	-2.066

Gegeven karakter van de GR Havenschap Groningen Seaports is er geen sprake van overhead kosten. Alle kosten worden gemaakt ter uitvoering van de primaire taak van de gemeenschappelijke regeling.

Programmabegroting 2026
Gemeenschappelijke Regeling
Havenschap Groningen Seaports

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports
Handelskade Oost 1 • P.O. Box 20004 • 9930 PA Delfzijl • The Netherlands
Phone +31 (0)596 64 04 00 • a.swart@groningen-seaports.com • www.groningen-seaports.com

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Beleidsbegroting	8
2.1 Het programmaplan	8
2.2 Paragrafen	8
2.2.1 A. Lokale heffingen	9
2.2.2 B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	10
2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen	14
2.2.4 D. Financiering	14
2.2.5 E. Bedrijfsvoering	16
2.2.6 F. Verbonden partijen	17
2.2.7 G. Grondbeleid	20
2.2.8 H. Wet open overheid	21
3. Financiële begroting	22
3.1. Wijzigingen t.o.v. eerdere begrotingen	22
3.2 Begroting winst- en verliesrekening 2026	22
3.3 Algemene toelichting op de begroting 2026	23
3.4 Toelichting begroting winst- en verliesrekening 2026	23
4. Meerjarenraming 2026 – 2029	26
4.1. Begroting winst- en verliesrekening 2026-2029	26
4.2. Toelichting winst- en verliesrekening 2026-2029	26
4.3. Balansprognose 2026-2029	27
4.4. Toelichting balansprognose 2026-2029	28

1. Inleiding

Voor u ligt de Programmabegroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Havenschap Groningen Seaports. De vaststelling van deze Programmabegroting is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 20 juni 2025.

Groningen Seaports

De GR Havenschap Groningen Seaports treedt op als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. en verstrekker van borgstellingen voor de financiering. Per 14 juni 2013 is Groningen Seaports N.V. opgericht en zijn de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports ondergebracht in Groningen Seaports N.V. Verder is de GR Havenschap Groningen Seaports belast met de uitvoering van de publieke taak. Wat hieronder wordt verstaan, wordt later in dit hoofdstuk toegelicht. De uitvoering daarvan heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports wordt per 1 januari 2025 gevormd door Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland. Het hoogste orgaan binnen de GR Havenschap Groningen Seaports is het Algemeen Bestuur. De dagelijkse gang van zaken en de voorbereidingen van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn een verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. De Voorzitter vertegenwoordigt de GR Havenschap Groningen Seaports in- en buiten rechte. Er is een secretaris en een plaatsvervangend secretaris ter ondersteuning van deze drie organen.

Borgstelling door de GR Havenschap Groningen Seaports

Op 12 februari 2016 is er een 'overeenkomst houdende volledig geborgde financiering' getekend tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. Deze overeenkomst verving de borgstellingsovereenkomst die was gesloten ten tijde van de verzelfstandiging.

In 2023 is Groningen Seaports N.V. een nieuwe financieringsovereenkomst aangegaan met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en de Nederlandse Waterschapsbank.

Op basis van art. 2.7 van de overeenkomst houdende volledig geborgde financiering is afgesproken dat indien Groningen Seaports N.V. voor toekomstige investeringen financiering wenst aan te trekken die niet zonder borgstelling is te verkrijgen, zij een schriftelijk verzoek kan indienen bij de GR Havenschap Groningen Seaports om deze financiering mogelijk te maken met behulp van een borgstelling.

Het was voor Groningen Seaports N.V. voorwaardelijk dat de GR Havenschap Groningen Seaports zich borg stelt voor de nieuwe financieringsafspraken, zoals ook bij de eerdere financiering is gebeurd door middel van het aangaan van de akten van borgtocht.

De gewijzigde afspraken resulteren erin dat het borgstellingsplafond dat tussen de GR Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. is afgesproken is vastgesteld op € 292 miljoen. Deze dient als borgstellingsplafond voor de bestaande en toekomstige financieringen van Groningen Seaports N.V.

Op basis van het Bedrijfsplan 2025-2029 van Groningen Seaports N.V. wordt voorzien dat over een aantal jaren de totale financiering kan worden afgebouwd en daarmee ook het gebruik van de borgstelling zal worden verminderd.

Naast het afbouwen van de totale financiering en daarmee het gebruik van de borgstelling is verdere afbouw mogelijk op het moment dat GSP zelfstandig financiering kan aantrekken in de markt. Een van de belangrijkste voorwaarden hiervoor zijn positieve ontwikkeling van de resultaten en ratio's. Financiering zonder borgstelling betekent overigens dat andere zekerheden (hypotheekrecht en pandrechten) zullen moeten worden opgegeven door de GR Havenschap Groningen Seaports en verstrekt worden aan de bank.

Bij het afsluiten van de borgstellingsovereenkomst in 2016 is veel aandacht besteed aan de analyse of er daardoor eventueel sprake is van staatssteun. In het kader van de herfinanciering in 2023 zijn de aspecten van staatssteun opnieuw juridisch getoetst. Uitgangspunt is dat een door GR Havenschap Groningen Seaports te verstrekken garantstelling geen selectief, niet-marktconform voordeel oplevert voor Groningen Seaports N.V. Wanneer de garantstelling voldoet aan het MEO-beginsel (Market Economy Operator), is daarvan geen sprake. Voor leningen en garantstellingen is in dat kader doorslaggevend of en in hoeverre een marktconforme vergoeding wordt voldaan.

Als tegenprestatie voor de te verstrekken garantie wordt een borgstellingspremie van 0,8% verstrekt, welke wordt betaald door Groningen Seaports NV aan de GR havenschap Havenschap Groningen Seaports. Dit betreft een zogeheten safe harbour premie, in overeenstemming met de vermelde percentages in de Mededeling Garanties 2008 van de Europese Commissie.

De financiering van Groningen Seaports N.V. is dusdanig vormgegeven dat de banken éérst nakoming van Groningen Seaports N.V. zullen verlangen. Pas indien en voor zover die in (blijvend) verzuim is met haar betalingsverplichtingen jegens deze banken, zal de door GR havenschap Havenschap Groningen Seaports verstrekte garantie worden aangesproken. Het is de bedoeling dat eventuele verliezen of kosten (en daarmee het risico) in de eerste plaats door Groningen Seaports N.V. worden gedragen. Slechts indien en voor zover zij deze verliezen of kosten niet (langer) zelf kan dragen, komt de garantie van de GR Havenschap Groningen Seaports in beeld. Daarmee ligt het niet voor de hand

dat Groningen Seaports N.V. door de verleende garantstelling een niet-marktconform voordeel zou verkrijgen.

Risico beperkt door voldoende waarde in GSP

De borgstelling vormt een hoge mate van zekerheid voor de financiers van Groningen Seaports N.V., maar vormt een risico voor de GR Havenschap Groningen Seaports vanwege de mogelijkheid te worden aangesproken op de garantie. Voor de GR Havenschap Groningen Seaports als borgsteller is daarom de beschikbare waarde in Groningen Seaports N.V. van belang. De beschikbare waarde betreft met name de waardering van de (vrij) uitgeefbare terreinen en erfpacht/opstal contracten. De waarde hiervan is getaxeerd op € 610 miljoen (Taxatierapport Cushman en Wakefield, 6 november 2023, T212270).

De hiervoor genoemde taxatiewaarde betreft de waarde van de meest voor de hand liggende assets die ten gelde zouden kunnen worden gemaakt (grond en contracten). De totale bedrijfswaarde van Groningen Seaports N.V. omvat ook de infrastructuur, de havenbekkens en kades en ligt veel hoger. Een andere voor overheden bekende manier om naar risico's te kijken is het weerstandvermogen. Op basis van de gebruikelijke berekening bedraagt de benodigde weerstandcapaciteit over 2023 € 28,5 miljoen, het eigen vermogen van € 289 miljoen is daarmee meer dan ruim voldoende om de risico's af te dekken.

De GR Havenschap Groningen Seaports is van mening dat nieuwe initiatieven van Groningen Seaports N.V. zoveel als mogelijk zelfstandig door de onderneming zelf moeten worden gefinancierd. In het geval de initiatieven een investering vragen van meer dan € 5,0 mln. is op basis van de statuten van de N.V. (art 15.3) instemming vereist van de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. Zolang het borgstellingsplafond niet wordt overschreden kan overeen worden gekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports borg staat voor de lening die ten behoeve van die investering wordt aangetrokken.

Publieke taak

De GR Havenschap Groningen Seaports is belast met de uitvoering van de publieke taak. Daarmee wordt bedoeld het feitelijk (doen) uitvoeren van publieke taken binnen en in verband met het beheergebied van de GR Havenschap Groningen Seaports, voor zover verband houdende met nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en vaarwegen en voor wat betreft de uitvoering van enig publiekrechtelijke taak van de GR Havenschap Groningen Seaports, de provincie Groningen, de gemeente Het Hogeland en/of de gemeente Eemshaven. De uitvoering heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V. Jaarlijks betaalt de GR Havenschap

Groningen Seaports hiervoor een dienstenvergoeding aan Groningen Seaports N.V. De wijze waarop deze vergoeding tot stand komt is vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst.

Begroting 2026

Ingevolge Artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient het Dagelijks Bestuur vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten van de deelnemende provincies te zenden. In dit geval zijn deze kaders opgenomen in deze begroting. Raden en staten kunnen hierop een zienswijze indienen als bedoeld in artikel 59 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waarna het Algemeen Bestuur een definitief besluit neemt en de begroting vaststelt en toestuuft aan de raden, Staten en de toezichthouder.

Na verwerking van de opbrengsten en kosten, resteert een geprognosticeerd resultaat van naar verwachting 'nihil'.

Ontwikkeling governance en visievorming

Naar aanleiding van de conclusies in de eerder uitgevoerde onderzoeken gericht op de huidige governancestructuur, heeft het AB de directeuren/ c.q. secretarissen van in de GR Havenschap Groningen Seaports deelnemende overheden gevraagd een eerste informatieve niet-bindende schets te maken van een mogelijk toekomstige governance-structuur. Er is nadrukkelijk gekozen om deze vraag bij de deelnemers in de GR Havenschap Groningen Seaports neer te leggen.

De vraag aan de directies van de deelnemers heeft geleid tot een routekaart waarin stappen zijn opgenomen om enerzijds te komen tot een geschikte governancestructuur, maar ook een proces tot een herijking van de strategische uitgangspunten van de deelnemers als het gaat om de beoogde doelen die met het havengebied worden gediend. De zogenaamde strategische kaders. De raden en staten hebben hierover in november 2024 een aantal besluiten genomen. Besloten is om de GR Havenschap Groningen Seaports te wijzigen van een zogenaamde gemengde regeling in een collegeregeling. Raden en staten maken derhalve vanaf 1 januari 2025 geen deel meer uit van de GR Havenschap Groningen Seaports. Dit maakt dat deze organen hun kaderstellende- en controlerende rol beter inhoud kunnen geven. Deze gewijzigde governancestructuur zal naar verwachting leiden tot meer slagvaardige besluitvorming dat ten dienste staat aan de vastgestelde strategische koers en recht doet aan ieders rollen en bevoegdheden. Voorts biedt het strategisch kader een handvat biedt voor een door de GR Havenschap Groningen Seaports in 2025 vast te stellen aandeelhouderstrategie.

In 2026 kan dan volledig met de gewijzigde uitgangspunten worden gewerkt. In deze begroting kan daar echter maar beperkt op worden geanticipeerd, omdat op het moment van opstellen van dit

document nog een besluitvorming heeft plaatsgevonden over de nieuwe aandeelhouderstrategie. Met de nieuwe werkwijze binnen de GR Havenschap Groningen Seaports is recent gestart. Daar waar het gaat om de financiële huishouding van de GR Havenschap Groningen Seaports hebben de geschetste ontwikkelingen maar beperkt effect.

Delfzijl, 11 april 2025,

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

CONCEPT

2. Beleidsbegroting

2.1 *Het programmaplan*

Behoudens de taken als aandeelhouder, borgsteller en de uitvoering van de publieke taak vinden er geen activiteiten plaats binnen de GR Havenschap Groningen Seaports. Daarom wordt één programma “Havenschap Groningen Seaports” geïdentificeerd.

Een onderverdeling in programma's, met per programma de te realiseren doelstellingen en de hiervoor geraamde lasten en baten is bij de GR Havenschap Groningen Seaports niet relevant, omdat er bij de GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van verschillende beleidsvelden waarvoor meetbare doelstellingen geformuleerd kunnen worden.

De voor een beleidsindicator relevante gegevens zijn niet beschikbaar voor de GR Havenschap Groningen Seaports.

Tevens is geen overzicht van algemene dekkingsmiddelen en een uiteenzetting met betrekking tot het gebruik van het geraamde bedrag ‘onvoorzien’ opgenomen, omdat deze eveneens niet relevant en niet van toepassing zijn.

2.2 *Paragrafen*

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient in de programmabegroting een aantal afzonderlijke paragrafen te worden opgenomen. Hieronder zijn achtereenvolgens opgenomen de paragrafen:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicomanagement
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid
- H. Wet open overheid

2.1.1 A. Lokale heffingen

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van de publieke taken uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Voor de uitvoering van de publieke taken geldt het volgende:

Een van deze taken is gericht op het vlot, veilig en efficiënt afhandelen van het scheepvaartverkeer en daardoor het waarborgen van de veiligheid in de havens binnen het beheersgebied van de GR Havenschap Groningen Seaports. Het Nautisch Service Centrum (NSC) fungeert hiertoe zowel intern als extern als opdrachtnemer. Het NSC, in casu de Havenmeester, beschikt over een zelfstandige bevoegdheid om, indien de omstandigheden dat in termen van veiligheid vereisen, op korte termijn naar eigen inzicht en volgens zelf gestelde prioriteiten te handelen. De Havenmeester dient daarbij te handelen binnen de kaders zoals vastgelegd in de Havenverordening Groningen Seaports 2022. In de die verordening worden de huisregels beschreven waar de scheepvaart zich moet houden in het gebied. Het belangrijkste doel is om de veiligheid te waarborgen in het gebied. De Havenmeester is verantwoordelijk voor de uitvoering en de handhaving daarvan.

In de 'Algemene voorwaarden en tarieven 2025' worden de tarieven nader toegelicht. De heffing en invordering is uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Op basis van artikel 9 van de dienstverleningsovereenkomst exploiteert Groningen Seaports N.V. de havens, daaronder begrepen de havenbekkens en de kades en is diens gevolg rechthebbende op de zeehavengelden en binnenhavengelden, en al de overige inkomsten in verband met de exploitatie van de havens, die van het gebruik van de havenbekkens en de kades daaronder begrepen. Thans is de verschuldigdheid en invordering daarvan geregeld middels de Algemene Voorwaarden en tarieven 2025. Zeehavengelden en binnenhavengelden en alle andere inkomsten, hoe ook genaamd, die met de exploitatie verband houden (ontvangen kosten en rente daarover begrepen) worden voor zover deze niet rechtstreeks door Groningen Seaports N.V., maar door de GR van derden worden ontvangen, binnen 14 dagen na ontvangst daarvan door de GR aan Groningen Seaports N.V. voldaan. De GR Groningen Seaports doet daarbij verplicht afstand van eventuele verrekenings- en opschortingsrechten. De baten zijn daarmee voor rekening en risico van Groningen Seaports N.V.

Jaarlijks brengt de Havenmeester voor 1 maart een verslag uit aan het Dagelijks Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports en andere bestuursorganen die hem zijn bevoegdheden hebben opgedragen. In het verslag rapporteert de Havenmeester over de wijze waarop de publieke taken zijn vervuld in het daaraan voorafgaande kalenderjaar.

2.2.2 B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Voor de beoordeling van de vraag of de GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over een adequaat weerstandsvermogen moet een relatie worden gelegd tussen het risicoprofiel en de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit betreft middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te kunnen afdekken. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's is dat de beschikbare weerstandscapaciteit minimaal gelijk is aan de boekwaarde van de deelneming en de verstrekte lening. Eventuele risico's worden ten laste van de beschikbare weerstandscapaciteit gebracht.

Risico's

Risico's bestaan voor de GR Havenschap Groningen Seaports uit:

1. Waardering van de 100%-deelneming in Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de marktwaarde van de deelneming onder de verkrijgingsprijs en huidige boekwaarde (€ 198,1 mln.) komt te liggen. Op basis van het verschil tussen de intrinsieke waarde van het eigen vermogen van Groningen Seaports N.V. en de boekwaarde bij GR Havenschap Groningen Seaports wordt dit risico als laag ingeschat.
2. Waardering van de lening aan Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de verstrekte lening ter hoogte van € 22,0 mln niet terugbetaald kan worden door Groningen Seaports N.V. Op basis van het verschil tussen de intrinsieke waarde van het eigen vermogen van Groningen Seaports N.V. en de boekwaarde van de deelneming in Groningen Seaports N.V. bij GR Havenschap Groningen Seaports wordt dit risico als laag ingeschat.
3. Borgstellingen voor het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling (€ 292,0 mln.) die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het aantrekken van vreemd vermogen. Bij afbouw van de borgstelling aan Groningen Seaports N.V. nemen bovenstaande risico's af. Op basis van het beschikbare weerstandsvermogen en de jaarlijks positieve kasstromen van Groningen Seaports N.V. wordt het risico als zeer laag ingeschat.
4. Naleving wet- en regelgeving; de risico's als gevolg van het eventueel niet naleven van wet- en regelgeving zijn gelet op de aard en omvang van de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports beperkt.

5. VPB-plicht; het risico dat de GR Havenschap Groningen Seaports vennootschapsbelasting verschuldigd is. Op basis van de uitgevoerde analyse is geconcludeerd dat door de GR Havenschap Groningen Seaports geen belastbare activiteiten worden uitgevoerd.

Afdekking risico's

Bovenstaande risico's worden als volgt afgedekt:

1. Ultimo 2024 bestaat de weerstandscapaciteit van de GR Havenschap Groningen Seaports uit een algemene reserve van € 219,9 mln. De weerstandscapaciteit is minimaal gelijk aan de waardering van de deelneming Groningen Seaports N.V. Dit is voldoende om een eventuele afwaardering van de deelneming te kunnen dekken.
2. Financiers zijn voor de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. niet bereid om zonder zekerheden leningen te verstrekken. Er is bij Groningen Seaports N.V. sprake van in omvang beperkte onderpanden, gezien het feit dat het juridische eigendom van de gronden in het beheersgebied bij de GR Havenschap Groningen Seaports ligt. Groningen Seaports N.V. is bij gebrek aan onderpanden niet in staat om zelfstandig voldoende zekerheden te verstrekken. Om die reden staat de GR Havenschap Groningen Seaports sinds de verzelfstandiging borg voor door Groningen Seaports N.V. aangetrokken financiering.

Door Groningen Seaports N.V. zijn ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports zakelijke zekerheden verstrekt in de vorm van achtereenvolgens (i) het (voor)behouden van juridische eigendom (en daarmee de beschikkingsmacht) bij de levering van economische eigendom van de gronden betrekking hebbende op de onderneming aan Groningen Seaports N.V. (ii) een eerste recht van hypotheek op de aan Groningen Seaports N.V. toebehorende opstal- en erfpachtrechten, alsmede (iii) een eerste recht van pand op inkomsten uit hoofde van achtereenvolgens erfpacht, opstal en economisch eigendom.

Groningen Seaports N.V. investeert voornamelijk in duurzaam renderende ontwikkelingen in de haven, om zodoende een continue stroom aan inkomsten te genereren en zo de schuldenlast, waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports borg staat, te verlagen.

Gezien het investeringsprofiel van Groningen Seaports N.V. en de aard van de verstrekte zekerheden is het risico laag, dan wel nihil, dat de schuldenpositie van Groningen Seaports N.V. de door de GR Havenschap Groningen Seaports verstrekte zekerheden overstijgt.

3. Op 13 oktober 2023 is de besluitvorming rondom de herfinanciering van Groningen Seaports N.V. gerealiseerd. De GR Havenschap Groningen Seaports staat borg voor de door Groningen

Seaports N.V. aan te trekken vreemd vermogen. Voor de GR Havenschap Groningen Seaports als borgsteller is daarom de beschikbare waarde in Groningen Seaports N.V. van belang. De beschikbare waarde betreft met name de waardering van de (vrij) uitgeefbare terreinen en erfpacht/opstal contracten. De waarde hiervan is getaxeerd op € 610 miljoen (Taxatierapport Cushman en wakefield, 6 november 2023, T212270). De genoemde taxatiewaarde betreft de waarde van de meest voor de hand liggende assets die ten gelde zouden kunnen worden gemaakt. De totale bedrijfswaarde van Groningen Seaports N.V. omvat ook de infrastructuur, de havenbekkens en kades en ligt veel hoger.

Een andere voor overheden bekende manier om naar risico's te kijken is het weerstandsvermogen. Groningen Seaports N.V. rapporteert tweejaarlijks over het weerstandsvermogen van de onderneming. Het weerstandsvermogen (risicoreserve) van Groningen Seaports N.V. is de relatie tussen:

- de waardering van de gronden en verstrekte zekerheden (weerstandscapaciteit);
- alle risico's van Groningen Seaports N.V. waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Op basis van de gebruikelijke berekening bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit over 2022 € 28,5 miljoen, het eigen vermogen van € 289 miljoen is daarmee meer dan ruim voldoende om de risico's af te dekken.

In de borgstellingsovereenkomst tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. is verder expliciet opgenomen dat sprake is van borgtocht en geen hoofdelijke verbondenheid, zodat de GR Havenschap Groningen Seaports pas aansprakelijk zal kunnen worden gehouden onder een borgtocht, indien en zodra Groningen Seaports N.V. in verzuim is met de voldoening van haar verplichtingen jegens de derde, de derde Groningen Seaports N.V. hierop heeft aangesproken en deze niet alsnog heeft voldaan casu quo heeft kunnen voldoen aan haar verplichtingen (i.e. het beginsel van subsidariteit, ofwel 'getrapte aansprakelijkheid').

Op basis van het gevoerde beleid wordt op de langere termijn een verdere verlaging van de risico's voor de deelnemers in de GR Havenschap Groningen Seaports voorzien, waardoor het risicoprofiel voor de GR Havenschap Groningen Seaports en daarachter zijn deelnemers in de tijd verder zal afnemen.

4. Het proces van besluitvorming en afhandeling van besluiten is zodanig ingericht dat de risico's met in achtneming van de beperkte activiteiten van de GR maximaal zijn geborgd.

Door Groningen Seaports N.V. zijn ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports zakelijke zekerheden verstrekt in de vorm van achtereenvolgens (i) het (voor)behouden van juridische eigendom (en daarmee de beschikkingsmacht) bij de levering van economische eigendom van de gronden betrekking hebbende op de onderneming aan Groningen Seaports N.V. (ii) een eerste recht van hypotheek op de aan Groningen Seaports N.V. toebehorende opstal- en erfpachtrechten, alsmede (iii) een eerste recht van pand op inkomsten uit hoofde van achtereenvolgens erfpacht, opstal en economisch eigendom.

Kengetallen

In relatie tot de genoemde risico's zijn voor de GR Havenschap Groningen Seaports de volgende kengetallen voor 2026 toe te lichten:

1. Netto schuldquote
2. Solvabiliteitsratio
3. Grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte
5. Belastingcapaciteit

1. Netto schuldquote

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een netto schuldquote van 7%.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt (per saldo een netto vordering) +/- 806%.

Berekening netto schuldquote: $(A+B+C-E-F-G) / H$

Berekening netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: $(A+B+C-D-E-F-G) / H$

A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)

B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)

C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)

D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)

E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)

F Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)

G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)

H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))

2. Solvabiliteitsratio

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een solvabiliteit van 98,5% (EV/TV).

De omvang van het eigen vermogen is voldoende om aan financiële verplichtingen te voldoen.

3. Grondexploitatie

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare. Gezien de geringe waardering van de gronden bestaat er geen grondexploitatie risico.

4. Structurele exploitatieruimte

De GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken.

5. Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit zoals gedefinieerd voor provincies en gemeenten is niet van toepassing op de verantwoording van de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van het onderhoud kapitaalgoederen uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Het gaat hierbij om het onderhoud van wegen, infrastructuur, riolering, water, groen en gebouwen. Om deze reden is de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen niet van toepassing op de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.4 D. Financiering

Algemeen

De activa kant van de balans van de GR Havenschap Groningen Seaports bestaat grotendeels uit een kapitaalverstrekking aan Groningen Seaports N.V. en uit een verstrekte lening uit hoofde van de inbreng per 14 juni 2013 aan Groningen Seaports N.V. Dit wordt volledig gefinancierd door middel van eigen vermogen.

Op het moment van oprichting van Groningen Seaports N.V. zijn tussen Groningen Seaports N.V. het de GR Havenschap Groningen Seaports zowel een borgstelling- als een dienstverleningsovereenkomst overeengekomen. In de dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van de publieke taken. De borgstellingsovereenkomst vormt de basis voor de borgstelling vanuit de GR Havenschap Groningen Seaports ten behoeve van Groningen Seaports N.V.

Jaarlijkse rapportage voortvloeiende uit de borgstellingsovereenkomst

Groningen Seaports N.V. zal de GR Havenschap Groningen Seaports jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR Havenschap Groningen Seaports daarom verzoekt aan de GR Havenschap Groningen Seaports N.V. inzicht geven in:

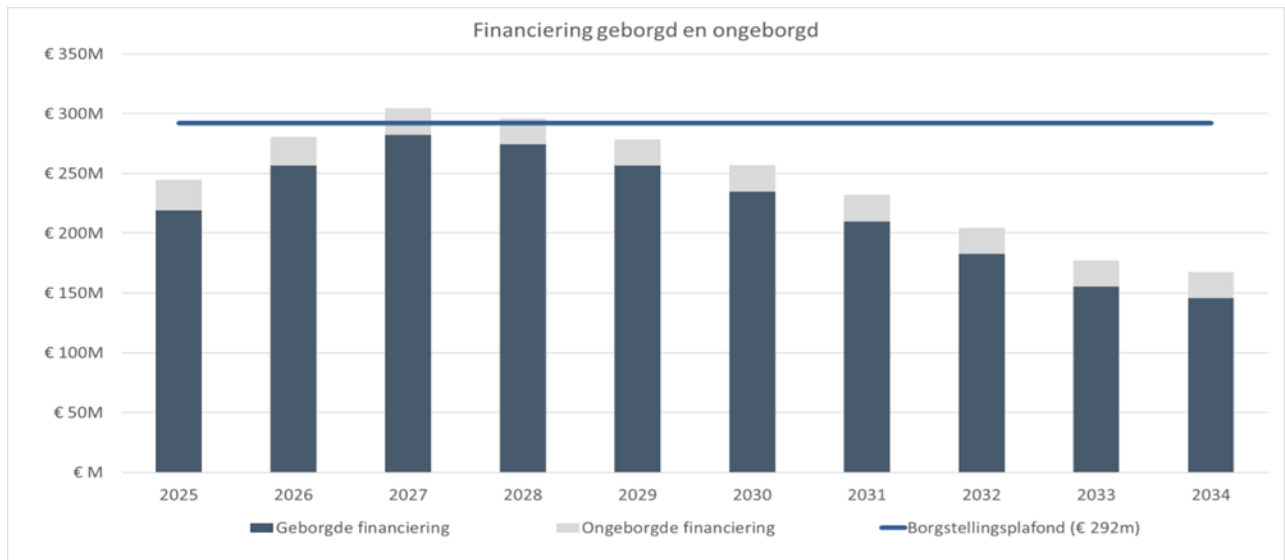
1. de omvang van de financieringsbehoefte respectievelijk de financieringscurve in relatie tot het borgtochtenplafond;
2. de aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden;
3. de omvang van de geldleningen waarvoor borgtochten zijn afgegeven in relatie tot geldleningen waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports geen borgtochten heeft afgegeven; en
4. de aard en omvang van zekerheden die door Groningen Seaports N.V. aan derden zijn verstrekt.

In de borgstellingsovereenkomst van 12 februari 2016 is overeengekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports 100% borg staat voor financiering van Groningen Seaports N.V. voor de projecten waarover voor de verzelfstandiging een besluit is genomen. Daarnaast kan de GR Groningen Seaports op verzoek borg staan voor andere door Groningen Seaports N.V. aan te trekken kredieten.

Intussen investeert Groningen Seaports N.V. ook door gebruik te maken van een financieringsfaciliteit die niet onder de borgstelling valt. Dit sluit aan op de doelstellingen van de GR Havenschap Groningen Seaports als het gaat om te streven naar zelfstandige financiering door Groningen Seaports N.V. Groningen Seaports N.V. heeft daartoe met haar financiers gewerkt aan een financieringsarrangement waarbij (een deel van) de investeringen separaat zullen worden gefinancierd buiten de geborgde financiering.

Borgstellingsplafond

De geborgde financiering, zoals weergegeven in onderstaande grafiek, is overgenomen uit het bedrijfsplan 2025-2029 van Groningen Seaports N.V. Dit bedrijfsplan is op 20 december 2024 vastgesteld door de Algemene vergadering van Aandeelhouder van Groningen Seaports N.V..

De lange-termijn-financiering van Groningen Seaports is begin 2016 geëffectueerd. De verwachte financiering in de komende jaren is in bovenstaande grafiek weergegeven. Het borgstellingplafond is bij de herfinanciering in 2023 vastgesteld op € 292 miljoen. Het verwachte maximale gebruik van de geborgde financiering komt in 2027 op € 282 miljoen en blijft daarmee binnen het huidige borgstellingsplafond. De toenemende operationele kasstromen zullen voor een afbouw van de financiering zorgen. De verwachting is dat vanaf 2027 de financiering kan worden afgebouwd.

2.2.5 E. Bedrijfsvoering

In de GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens de borgstelling, geen activiteiten plaats. De GR Havenschap Groningen Seaports heeft dan ook geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports. Tevens is er een plaatsvervangend secretaris. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports, fungeert deze als eerste adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden.

Vanaf boekjaar 2023 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Voor de uitvoering van de interne controlewerkzaamheden van deze rechtmatigheidsverantwoording is een contract afgesloten met Deloitte die onder verantwoordelijkheid van het DB de interne controle uitvoert.

Zowel het AB, DB, als de voorzitter hebben diverse bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Hierdoor kan de dagelijkse gang van zaken efficiënt verlopen. De administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports staat los van de organisatie van Groningen Seaports N.V.

De coördinatie en uitvoering van de werkzaamheden door en ten behoeve van de organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports liggen bij de secretaris. Voor specifieke en complexe vraagstukken wordt externe deskundigheid ingehuurd. Zo wordt het opstellen van de begroting en de jaarrekening uitgevoerd met ondersteuning van een derde partij.

Voor de werkzaamheden die Groningen Seaports N.V. ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports uitvoert, wordt een beheervergoeding berekend.

Bij de besluitvorming rondom de governance van de GR Havenschap Groningen Seaports is ook nadrukkelijk aandacht geweest voor de inrichting van de organisatie. In 2025 zijn de diverse taken en werkzaamheden in beeld gebracht. In de jaren 2025 en 2026 worden deze taken nader tegen het licht gehouden en afgewogen waar deze het beste kunnen worden uitgevoerd. Het DB zal hier lopende deze jaren op onderdelen nadere besluiten nemen. Dit alles met het oog op verder professionalisering van de eigen organisatie van de GR Groningen Seaports en het terugdringen van de kwetsbaarheid van de organisatie.

2.2.6 F. Verbonden partijen

Verbonden partij betreft alleen Groningen Seaports N.V. waar de GR Havenschap Groningen Seaports 100% aandeelhouder in is. De verkrijgingsprijs van de deelneming bedraagt € 198,1 mln. De GR Havenschap Groningen Seaports staat borg voor Groningen Seaports N.V., (zie paragraaf financiering). Er is afgesproken dat periodiek door Groningen Seaports N.V. wordt gerapporteerd over de ontwikkelingen in de financiële positie en de ontwikkelingen van de vreemd vermogenspositie ten opzichte van de borgstellingscurve.

Aandeelhoudersstrategie

Op 25 oktober 2016 heeft het Algemeen Bestuur voor de eerste keer een aandeelhouderstrategie vastgesteld. In een aandeelhouderstrategie worden de uitgangspunten voor het beleid van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder vastgelegd. De reden voor het opstellen van de strategie is dat alle bedrijfsmatige en publieke activiteiten van GR Havenschap Groningen Seaports zijn ondergebracht bij de Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports is enig aandeelhouder. In deze constellatie kunnen de belangen van beide partijen uiteenlopen, daarom is besloten een aandeelhouderstrategie op te stellen waarmee Groningen Seaports N.V. de ruimte heeft te ondernemen en waarmee de aandeelhoudersbelangen van de GR Havenschap Groningen Seaports (en daarmee de daarin deelnemende overheden) zijn geborgd.

Gedurende het proces dat heeft geleid tot het eerder aangehaalde strategisch kader is geconstateerd dat er naast de behoefte tot vereenvoudiging van de governancestructuur ook redenen zijn om de

aandeelhouderstrategie opnieuw te bezien. Enerzijds omdat de omschreven doelen op onderdelen meer verduidelijking vragen, anderzijds omdat de actualiteit wellicht een tot andere doelen kan leiden. In 2025 wordt daarom gewerkt aan een nieuwe aandeelhouderstrategie. Met behulp van de door Groningen Seaports N.V. ter beschikking gestelde gegevens zijn analyses gemaakt van de bedrijfsvoering, maar ook van de economische, maatschappelijke en bestuurlijke omgeving waarin het bedrijf zich beweegt.

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is de nieuwe aandeelhouderstrategie nog niet vastgesteld. Zodoende wordt in deze begroting uitgegaan, voor zover relevant, van de uitgangspunten van de aandeelhouderstrategie van 2016.

Het doel van de aandeelhouderstrategie is het hebben van een handvat waaraan het strategisch beleid van Groningen Seaports N.V. getoetst kan worden, zodanig dat het publieke belang van de aandeelhouder geborgd wordt. Deze publieke belangen zijn, naast de wettelijke taken van de havenmeester die bij Groningen Seaports N.V. zijn neergelegd:

1. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid en
2. Duurzaamheid.

Deze algemene uitgangspunten zijn in de strategie ook nader gespecificeerd, te weten:

- Ad.1. Gemiddelde groei van werkgelegenheid van 2% per jaar;
Ad.2. 40% CO₂ reductie tussen 2015 en 2030.

Groningen Seaports N.V. dient in zijn meerjarenbegrotingen als onderdeel van het bedrijfsplan en verantwoording rekenschap te geven van de wijze waarop zij werkt aan deze doelstellingen. De aandeelhouderstrategie is hiervoor de basis.

Tegelijkertijd wordt in de aandeelhouderstrategie aangegeven dat de met de verzelfstandiging beoogde risicobeperking niet in gevaar mag komen. Dit wordt voor een groot deel bereikt doordat Groningen Seaports N.V. zich op basis van deze strategie alleen met haar kerntaken mag bezig houden. Om te bepalen of een activiteit een kerntaak is, zijn vijf 'toetsingscriteria' opgenomen. Bij iedere business case zou expliciet de afweging moeten worden gemaakt of een project binnen de scope past op basis van:

- De bijdrage aan doelstellingen en rendementseisen van de aandeelhouders
- Passend in het beheersgebied van Groningen Seaports
- Het risicoprofiel van het project bezien in het licht van de bestaande kerntaken van Groningen Seaports

- De beschikbaarheid van benodigde competenties voor het project binnen de organisatie van Groningen Seaports
- De vraag of marktpartijen het betreffende project ook zouden kunnen oppakken

Deze uitgangspunten vormen de basis voor het deelnemingenbeleid dat door Groningen Seaports N.V. gevoerd moet worden.

Overzicht verbonden partijen.

Naam:	Groningen Seaports N.V.
Vestigingsplaats:	Delfzijl
Belang:	GR Havenschap Groningen Seaports heeft op 31 december 2024 een 100% belang in de aandelen van Groningen Seaports N.V.
Openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt:	De vennootschap heeft als doel: 1. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van de havens te Delfzijl en de Eemshaven met bijbehorende haventerreinen; 2. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van niet havengebonden terreinen; 3. Het ondersteunen van de GR Havenschap Groningen Seaports bij haar taken; en 4. Het verrichten of doen verrichten van alle andere werkzaamheden op industrieel, commercieel en financieel gebied; 5. Alles in de ruimste zin van het woord. Voorts heeft de vennootschap ten doel om door (nieuwe) vormen van financiering kansrijke ontwikkelingen in het haven- en industriegebied mogelijk te maken of te bespoedigen.
Eigen vermogen:	31 december 2023: € 289,0 mln * 31 december 2024: € 287,0 mln *
Vreemd vermogen (incl. voorzieningen):	31 december 2023: € 230,0 mln * 31 december 2024: € 230,0 mln *

Resultaat boekjaar:	2023:	€ 6,0 mln *
	2024:	€ -2,0 mln *

(*) Cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2024 van Groningen Seaports N.V.

2.2.7 G. Grondbeleid

Met de verzelfstandiging van Groningen Seaports N.V. is besloten het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports te laten berusten. Het economische eigendom is bij de verzelfstandiging door het vestigen van rechten op erfpacht op de gronden, ingebracht in Groningen Seaports N.V. Het aan- en verkoopbeleid van Groninger Seaports N.V. is de uitwerking van de kaders zoals vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie van GR Havenschap Groningen Seaports. Voor de terreinen die door de GR Havenschap Groningen Seaports namens Groninger Seaports N.V. zijn aangekocht ná de verzelfstandiging, geldt ook dat het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports berust en het economisch eigendom is overgedragen van de GR Havenschap Groningen Seaports naar Groninger Seaports N.V. Voor het deel van de gronden waarop nog geen erfpacht recht is gevestigd, geldt dat de economische voor- en nadelen door GR Havenschap Groningen Seaports eveneens zijn overgedragen aan Groningen Seaports NV. Deze gronden worden diensgevolge ook verantwoord in de jaarrekening van Groningen Seaports NV.

Deze gronden kunnen door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht worden uitgegeven dan wel worden verkocht in samenspraak met de GR Havenschap Groningen Seaports. De juridische levering geschied bij verkoop door de GR Havenschap Groningen Seaports. Dergelijke transacties kunnen niet plaatsvinden zonder goedkeuring van de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van bloot eigenaar.

Het gronduitgiftebeleid is door Groningen Seaports N.V. vastgelegd in de notitie gronduitgifte- en vestigingsbeleid 2018-2028. Deze nota is op 28 juni 2018 besproken in het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports en zal het toetsingskader zijn voor gronduitgifte. Op 15 maart 2019 heeft de GR Groningen Seaports kennis genomen van het aankoopbeleid van Groningen Seaports N.V.

Als hoofddoelstelling van zowel de gronduitgifte als de aankoop geldt het realiseren van economische ontwikkeling en werkgelegenheid ten behoeve van de vestiging van bedrijven die tevens bijdragen aan duurzaamheid. Afgeleide doelstelling is dat vanuit de grondexploitatie financiële middelen worden gegenereerd die worden aangewend voor:

1. Lange termijn haven- en klantcontractuele verplichtingen, waaronder eeuwigdurend groot onderhoud/ herstel, vervangingsinvesteringen en baggerwerkzaamheden

2. Afbouw van de borgstelling
3. Aflossen externe financiering door Groningen Seaports N.V.
4. Bijdrage aan de zelfstandige financierbaarheid van Groningen Seaports N.V.
5. Herinvestering in nieuwe activiteiten met een duurzaam financieel rendement (6,5%)
6. Overige toekomst vaste investeringen voor waard creatie (bijvoorbeeld haveninfrastructuur)

2.2.8 H. Wet open overheid

Deze paragraaf is een verplichting vanuit de Wet open overheid (Woo); de opvolger van de Wob (Wet openbaarheid bestuur). In de jaarlijkse begroting besteden we in deze paragraaf aandacht aan de beleidsvoornemens voor de Woo.

De Wet open overheid biedt inwoners de mogelijkheid om informatie op te vragen. De Woo regelt in feite het recht op informatie over alles wat de GR Havenschap Groningen Seaports doet. Het doel van de Woo is om alle (semi-)overheidsinstanties transparanter te maken, dus ook de GR Havenschap Groningen Seaports. De informatie is hierdoor beter:

- vindbaar
- uitwisselbaar
- te archiveren en
- toegankelijk

De Wob regelde vooral het op verzoek (passief) openbaar maken van informatie. Dit kan ook nog steeds via de Woo. Het verschil tussen de wetten zit in de actieve openbaarmaking. De Woo verplicht overheden om actief - dus uit eigen beweging - bepaalde informatie openbaar te maken. Het gaat voor GR Groningen Seaports om documenten in elf informatiecategorieën, namelijk: agenda en besluitenlijsten van het DB, vergaderstukken van het AB, wet- en regelgeving, bestuursstukken, convenanten, organisatie-informatie, jaarplannen en -verslagen, Wob-/Woo-verzoeken, adviezen, onderzoeken, beschikkingen en klachten.

Tot nu toe is door de GR Havenschap Groningen Seaports het volgende aan de Woo gedaan:

- de secretaris van de GR is aangewezen als de contactpersoon voor de Woo
- de agenda's en besluitenlijsten van de vergaderingen van het DB en de agenda en stukken ten behoeve van AB-vergaderingen worden openbaar gepubliceerd op de website <https://www.groningen-seaports.com/groningen-seaports/organisatiestructuur/>
- Woo-verzoeken worden afgehandeld conform de daarvoor gestelde vereisten

3. Financiële begroting

3.1. Wijzigingen t.o.v. eerdere begrotingen

Het gerealiseerde resultaat 2024 van de GR Havenschap Groningen Seaports komt overeen met het geprognosticeerde resultaat 2024.

Voor de lasten vindt er jaarlijks een doorbelasting plaats welke inzichtelijk is gemaakt in de jaarstukken 2024 en in de programmabegroting (zie toelichting op overzicht baten en lasten).

3.2 Begroting winst- en verliesrekening 2026

(bedragen x € 1,-)	Begroting 2026
	Saldo
Lasten	2.708.000
Subtotaal lasten	2.708.000
Financiële baten	2.708.000
Financiële lasten	0
Saldo financiële baten en lasten	2.708.000
Begroot resultaat	0

3.3 Algemene toelichting op de begroting 2026

Algemeen

De begroting over het boekjaar 2026 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

3.4 Toelichting begroting winst- en verliesrekening 2026

(bedragen x € 1,-)		Begroting 2026
Lasten		
Dienstenvergoeding		2.708.000
Accountants- en administratiekosten		55.000
Secretariaat- en beheerskosten		172.000
Advieskosten		15.000
Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	-	242.000
Totaal lasten		2.708.000

De dienstenvergoeding die jaarlijks door de GR aan Groningen Seaports N.V. is verschuldigd voor de werkzaamheden zoals omschreven in de Dienstverleningsovereenkomst zal jaarlijks vooraf door de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. in onderling overleg worden vastgesteld, met als uitgangspunt dat de vergoeding gelijk zal zijn aan de integrale kostprijs van de door Groningen Seaports N.V. te verrichten diensten, vermeerderd met een jaarlijks vooraf vast te stellen winst- en risico-opslag.

De accountantskosten betreft de controle van de jaarrekening 2026 en het samenstellen van de jaarrekening 2026 en de programmabegroting 2028.

Begroting 2026 Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports

In de secretariaat- en beheerskosten is als gevolg van de noodzakelijke professionalisering van de eigen organisatie het budget voor de inhuur van de secretaris en plaatsvervangend secretaris verhoogd naar € 172.000. Deze kosten zijn hoger dan in voorgaande jaren, omdat de nieuwe taken als gevolg van de nadere invulling van de verdere professionalisering van GR Havenschap Groningen Seaports. Dit betreft o.a.:

- Beperken van de kwetsbaarheid door het aanstellen van een plaatsvervangend secretaris.
- Uitbreiding van de ondersteuning van de GR Havenschap Groningen Seaports door secretaris en plaatsvervangend secretaris.
- Het herijken van de mandaten binnen de GR en in de onderlinge verhouding tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports NV door secretaris en plaatsvervangend secretaris.

Uit dit budget worden ook diensten als Ibabs en publicatie van regelgeving gefinancierd.

In de advieskosten is een bedrag ad € 15.000 opgenomen voor de verbijzonderde interne controle die de basis vormt voor het rechtmatigheidsoordeel in 2026.

(bedragen x € 1,-)	Begroting 2026
Financiële baten	
Rente lening aan Groningen Seaports N.V.	660.000
Safe harbour premie Groningen Seaports N.V.	2.048.000
Totaal financiële baten	2.708.000

De rente baten lening aan Groningen Seaports N.V. bestaan uit 3,0% (2,2% + 0,8%) vaste rente (waarvan 80 basispunten safe harbour premie).

Groningen Seaports N.V. is aan de GR Havenschap Groningen Seaports voor de afgegeven borgstellingen jaarlijks een marktconforme vergoeding verschuldigd, oftewel een safe harbour premie. De safe harbour premie bedraagt 80 basispunten en is per jaar achteraf verschuldigd over de geborgde projecten en over de geborgde rentederivaat (bijstortings)verplichtingen, telkens uiterlijk op 31 december van het betreffende jaar.

(bedragen x € 1,-)	Begroting 2026
Financiële lasten	
Rente deelnemers	-191.000
Overige	-500
Doorbelasting rente deelnemers t.l.v. Groningen Seaports N.V.	191.500
Totaal financiële lasten	0

De rente deelnemers betreft een rentevergoeding welke jaarlijks aan de deelnemers in de GR wordt uitbetaald.

4. Meerjarenraming 2026 – 2029

4.1. Begroting winst- en verliesrekening 2026-2029

(bedragen x € 1,-)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
Dienstenvergoeding	2.708.000	2.916.000	2.852.000	2.708.000
Accountants- en administratiekosten	55.000	57.000	59.000	61.000
Secretariaat- en beheerskosten	172.000	179.000	186.000	193.000
Advieskosten	15.000	15.600	16.200	17.000
Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	-242.000	-251.600	-261.200	-271.000
Saldo totaal lasten	2.708.000	2.916.000	2.852.000	2.708.000
OPERATIONEEL RESULTAAT	2.708.000	2.916.000	2.852.000	2.708.000
Financiële baten en lasten				
Rente lening aan Groningen Seaports N.V.	660.000	660.000	660.000	660.000
Rente (safe harbour) borgstelling	2.048.000	2.256.000	2.192.000	2.048.000
Rente deelnemers gemeenschappelijke regeling	-191.000	-191.000	-191.000	-191.000
Rente overige	-500	-500	-500	-500
Doorbelasting rente deelnemers en overige aan Groningen Seaports N.V.	191.500	191.500	191.500	191.500
Saldo totaal financiële baten en lasten	2.708.000	2.916.000	2.852.000	2.708.000
NETTO RESULTAAT	0	0	0	0

4.2. Toelichting winst- en verliesrekening 2026-2029

De dienstenvergoeding, de rente lening aan Groningen Seaports N.V. en de rente (safe harbour) borgstelling, zijn ingeschat op basis van de financieringsbehoefte zoals vastgelegd in het bedrijfsplan 2025-2029 van Groningen Seaports N.V.

De directie en RvC van Groningen Seaports N.V. hebben ingestemd de accountants- en administratiekosten, secretariaat- en beheerskosten, advieskosten, rente deelnemers en rente overige ten laste van Groningen Seaports N.V. te brengen.

4.3. Balansprognose 2026-2029

(bedragen x € 1.000,-)	2026	2027	2028	2029
	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec
ACTIVA				
Materiële vaste activa	2	2	2	2
Deelneming Groningen Seaports N.V.	198.058	198.058	198.058	198.058
Leningen aan Groningen Seaports N.V.	22.006	22.006	22.006	22.006
Financiële vaste activa	220.064	220.064	220.064	220.064
Overige vorderingen	3.142	3.359	3.305	3.171
Liquide middelen	1	1	1	1
Vlottende activa	3.143	3.360	3.306	3.172
TOTAAL ACTIVA	223.209	223.426	223.372	223.238
PASSIVA				
Eigen vermogen	219.876	219.876	219.876	219.876
Overige schulden	191	191	191	191
Overlopende passiva	3.142	3.359	3.305	3.171
Vlottende passiva	3.333	3.550	3.596	3.362
TOTAAL PASSIVA	223.209	223.426	223.372	223.238

4.4. Toelichting balansprognose 2026-2029

Aangezien de deelneming in Groningen Seaports N.V. is gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs en er geen sprake is van dividendbeleid, zullen ontwikkelingen in Groningen Seaports N.V. niet direct leiden tot een wijziging in de balansprognose van de GR Havenschap Groningen Seaports.

In het bedrijfsplan 2025-2029 van deelneming Groningen Seaports N.V. is de volgende balansprognose opgenomen.

Bedragen x € 1.000

	2024 31-dec	2025 31-dec	2026 31-dec	2027 31-dec	2028 31-dec	2029 31-dec
Activa						
Materiële vaste activa	429.064	468.080	496.963	524.892	523.946	514.001
Financiële vaste activa	74.862	72.711	77.229	76.880	76.751	76.369
Vlottende activa	14.160	13.984	13.804	13.619	13.429	13.235
Totaal Activa	518.086	554.774	587.995	615.390	614.126	603.604
Passiva						
Eigen vermogen	289.083	284.970	285.964	288.686	293.505	300.052
Voorzieningen	14.666	9.084	3.764	2.408	2.557	2.662
Langlopende lening (GR)	22.006	22.006	22.006	22.006	22.006	22.006
Langlopende lening	155.730	177.230	182.065	202.565	193.065	183.565
Kortlopende financiering	17.829	36.850	66.169	70.265	71.805	63.319
Kortlopende schulden	22.886	23.641	25.305	24.641	24.641	24.641
Netto resultaat	-4.113	994	2.722	4.819	6.546	7.359
Totaal Passiva	518.086	554.774	587.995	615.390	614.126	603.604

Op basis van de balansprognose van Groningen Seaports N.V. is er sprake van een stille reserve, zijnde het verschil tussen het eigen vermogen van Groningen Seaports N.V. en de balanswaardering van de deelneming in Groningen Seaports N.V.

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft ultimo 2024 een netto schuld van € 2,2 mln., zijnde 1% van het balanstotaal. Van deze schuld heeft € 1,9 mln. betrekking op Groningen Seaports N.V. waar een vordering tegenover staat van € 24 mln. De netto vordering op Groningen Seaports N.V. bedraagt € 22,0 mln.

CONCEPT ACCOUNTANTSVERSLAG 2024

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

24 maart 2025

Per saldo persoonlijker

Independent Member of
PrimeGlobal

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Aan het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports
T.a.v. de heer A. Swart
Postbus 20004
9930 PA DELFZIJL

Behandeld door: drs. H. Kuperus RA
Ons kenmerk: 2025-ACV
Datum: 24 maart 2025

Geacht bestuursleden,

Hierbij ontvangt u de controleverklaring bij de jaarrekening 2024 van uw organisatie alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring hebben wij gedateerd op **DATUM** 2025. Dit is de datum waarop de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt. Onze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging van 13 januari 2025.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen.

Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 2 leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

Met vriendelijke groet,

Eshuis Registeraccountants B.V.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

CONCEPT

Inhoudsopgave

→ Inhoudsopgave

→ Hoofdpijnen van onze controle

→ Bestuurlijke afhandeling en publicatie

→ Controlebevindingen

→ Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

→ Automatiseringsomgeving

→ Onafhankelijkheid gewaarborgd

→ Afsluiting

1. De hoofdlijnen van onze controle	5
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie	7
3. Controlebevindingen	8
4. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen	11
5. Automatiseringsomgeving	12
6. Onafhankelijkheid gewaarborgd	13
7. Afsluiting	14

1. De hoofdlijnen van onze controle

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring over de getrouwheid van de cijfers in de jaarrekening. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Dit is een voorgeschreven tekst. In hoofdstuk 3.3.5 heeft u de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen conform de voorgeschreven tekst vanuit de BADO Notitie Rechtmatigheidsverantwoording en de vereisten in de kadernota rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV . In onze controleverklaring is een specifieke alinea opgenomen ter benadrukking van aangelegenheden conform de voorgeschreven modelteksten vanuit de NBA alert 48 - Accountantscontrole decentrale overheden 2024. Het dagelijks bestuur heeft in de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening alsmede in de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag toegelicht dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het algemeen bestuur heeft de verantwoordingsgrens vastgesteld op 1% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves zijnde € 20.660. Er zijn geen afwijkingen (rechtmatigheidsfouten) geconstateerd. Wij zijn het eens met deze conclusie en verstrekken daarom een goedkeurend oordeel over de jaarrekening 2024, waar de rechtmatigheidsverantwoording deel van uitmaakt.
Resultaat 2024 en vermogenspositie	Conform de afspraken over de structurering van het Havenschap is de omvang van het eigen vermogen van de gemeenschappelijke regeling nihil, aangezien de gemeenschappelijke regeling jaarlijks een nihil resultaat heeft.
Verslaggeving en WNT	Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2024 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften is opgesteld. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de WNT.
Controleverschillen	Er zijn geen ongecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de controle geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. U hebt voldoende zicht op risico's in kwetsbare processen zoals de controles in de betaalorganisatie, de inkoopstroom en verwerking van schattingen en correcties via memoriaalboekingen. Uit onze controles blijken geen tekortkomingen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons onder meer bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is van fraude, misbruik of oneigenlijk gebruik. De rechtmatigheidsverantwoording leidt tot meer focus op misbruik en oneigenlijk gebruik in overheidsorganisaties.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen bijvoorbeeld in de overlopende posten en het afgrenzen van verplichtingen. De schattingsmethoden zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar en de door u gekozen methoden zijn aanvaardbaar.
Risico: doorbreking interne beheersing door het management	Een door accountants bij alle organisaties onderkend risico is het zogenaamde 'management override of controls' ofwel doorbreking van de bestaande interne beheersing door het management. Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden, waaronder het beoordelen van memoriaalboekingen en schattingselementen in de jaarrekening, zijn wij van mening dat dit risico tot een aanvaardbaar niveau is teruggebracht.

2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit een aantal stappen. Het dagelijks bestuur behandelt in de vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening en stelt deze vervolgens voorlopig vast. Ter afronding ondertekenen alle leden van het dagelijks bestuur de jaarrekening. De definitieve vaststelling volgt later dit jaar in het algemeen bestuur nadat de jaarrekening door de deelnemende overheden is beoordeeld. Formeel hebben zij echter niet de mogelijkheid om wijzigingen voor te stellen of aan te brengen.

Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan het bestuur en de vergadering waarin de vaststelling in eerste aanleg plaatsvindt. Mochten in die periode omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat kan ook een gebeurtenis zijn, die effect heeft op uw inschattingen met betrekking tot de continuïteit van de organisatie. In die situatie vervalt onze toestemming tot openbaarmaking. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken u in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is uitsluitend bedoeld om in uw eigen archief opgenomen te worden. Dit exemplaar mag niet worden verspreid. Publicatie van deze verklaring op de website is niet toegestaan. Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken deze van de website te verwijderen of uw indiening bij stakeholders ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Bij openbaarmaking van de controleverklaring dient u gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring dat niet is voorzien van een persoonlijke handtekening.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening tijdens de bestuurlijke afhandeling ongewijzigd blijft en wordt vastgesteld.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ('u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening').

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

3. Controlebevindingen

3.1. Algemeen

Tijdens onze controlewerkzaamheden hebben we met de organisatie gesproken over de interne beheersing van Groningen Seaports. Die beheersing is op het niveau wat van een relatief kleine beheersorganisatie verwacht mag worden.

3.2 Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving.

De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie.

Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit ziet niet alleen toe op gedragingen op de werkvloer, maar ook op bestuur en toezicht.

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn. Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van regelgeving.

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, (langdurige) samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels. Daarnaast onderkennen we risico's in bepaalde delen van de opbrengstverantwoording.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit met de leiding. In sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, of wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, melden wij dit aan de toezichthouder. In dat geval rapporteren wij daar veelal separaat over. Tijdens onze werkzaamheden besteden wij ook aandacht aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2024 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

3.3 Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.

Wij vragen uw aandacht voor deze beoordeling. Ons werk begint immers met uw eigen inschattingen over de toekomst, ook al heeft u formeel een garantie vanuit de deelnemende overheden, omdat op grond van de afspraken in de GR, de deelnemers de eventuele tekorten dienen af te dekken. U heeft aan ons toegelicht dat bij u er geen voornemens zijn om majeure aanpassingen te doen in taken of financiering en dat er geen voornemens zijn van deelnemende overheden tot uittreding.

3.4 Opvolging bevindingen controle 2023

Vorig jaar hebben wij met u de aandachtspunten omtrent handmatige betalingen en de crediteurstamgegevens besproken. U heeft deze bevindingen gewogen en keuzes gemaakt als het gaat om opvolging. Het gaat om de volgende punten:

Boeking vinden handmatig plaats, er wordt geen gebruik gemaakt van batch betalingen

U heeft aangegeven dat het om slechts enkele betalingen per keer gaat waardoor een batchbetaling meer tijd kost om te maken dan handmatige betalingen. Omdat de betaling zelf op naam, bedrag en rekeningnummer wordt gecontroleerd door zowel de invoerder als de CFO van Groningen Seaports NV op diezelfde gegevens, is dit akkoord.

Crediteurenstamgegevens worden niet vastgelegd in het financiële pakket (Dynamics) maar handmatig ingetoetst bij het uitvoeren van de betalingen

Omdat er geen gebruik gemaakt wordt van batchbetalingen, voegt de invoer van bankgegevens in Dynamics niet veel toe, geeft u aan. Overige crediteurenstamgegevens zijn wel vastgelegd in Dynamics. Wij zijn hiermee akkoord.

3.5 Bevindingen 2024

We hebben een tweetal bevindingen, voortvloeiend uit onze controle 2024, die we u graag willen meegeven.

- Havenschap Groningen Seaports beschikt (nog) niet over een functionaris gegevensbescherming. Op grond van de AVG is dat voor u verplicht. Dit is uw eigen constatering en wij bevestigen dat. Het ontbreken ervan schrijft u toe aan de omvang van de organisatie en u geeft aan dat bij de herinrichting van de organisatie zal worden bekeken hoe hierin kan worden voorzien. Wij zullen de followup hiervan volgend jaar beoordelen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

- Havenschap Groningen Seaports huurt een aantal medewerkers in. Wij constateerden dat de contracten voor deze medewerkers niet gesloten zijn met het Havenschap, maar met de provincie Groningen. Ook de facturen voor de uitgevoerde werkzaamheden van deze medewerkers staan op naam van de provincie Groningen. Hoewel uit gesprekken en waarneming ter plaatse blijkt dat de werkzaamheden bedoeld zijn en uitgevoerd worden voor het havenschap, is dit formeel onjuist. Wij hebben begrepen dat zowel de contracten als de facturen met ingang van 2025 via de juiste partij, het havenschap, zullen lopen.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen
- **Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen**
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en bevestigd in uw controleprotocol. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit". Tevens gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.

Het Bado stelt dat de maximaal te hanteren materialiteit 1% bedraagt van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). De bij u gehanteerde materialiteit bedraagt afgerond € 20.660 (afgerond) op basis van het totaal aan lasten van € 2.066.000.

Mochten we niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven. Voor geconstateerde onzekerheden geldt een marge van 3% en dus een bedrag van € 61.980.

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt bij u ongeveer € 1.030.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Totaal verschillen getrouwheid	NVT	NVT	NVT
Totaal onzekerheden getrouwheid	NVT	NVT	NVT

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

5. Automatiseringsomgeving

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- **Automatiseringsomgeving**
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

6. Onafhankelijkheid gewaarborgd

–

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed.

Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij Havenschap Groningen Seaports voldoende is gewaarborgd. Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

CONCEPTE

7. Afsluiting

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Wij danken de medewerkers van Havenschap Groningen Seaports voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Bijlagen:

1. Getekende controleverklaring
2. Ongetekende controleverklaring in enkelvoud
3. Gewaarmerkte jaarrekening in enkelvoud

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 11 juli 2025

Nummer: 2025.

Agendapunt: 4b0

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A. Swart

20 juni 2025

Onderwerp: Financiële verordening Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen 2025

Inleiding

Door het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports is de tijd nu ook om verdere professionalisering van de gemeenschappelijke regeling door te voeren.

Mede op advies van de accountant en wijziging van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) wordt nu voorgesteld om een financiële verordening vast te stellen. Dit past in proces die we als GR aan het doorlopen zijn. Onze accountant heeft aangegeven dat deze financiële verordening zijn goedkeuring kan dragen.

Voorstel

U wordt voorgesteld deze financiële verordening vast te stellen.

Financiële verordening Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports 2025

Intitulé

Financiële verordening Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports 2025

Het Algemeen bestuur van het openbaar lichaam Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports,

Gelet op artikel 212 van de Gemeentewet en de Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports,

Besluit:

I. de Financiële verordening Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports 2025 vast te stellen.

HOOFDSTUK 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. GR Havenschap Groningen Seaports: de in de verordening gehanteerde benaming voor het openbaar lichaam als bedoeld in de gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports;
- b. Algemeen bestuur: het Algemeen bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports;
- c. Dagelijks bestuur: het Dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports;
- d. Administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van (onderdelen van) de organisatie van GR Havenschap Groningen Seaports en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;
- e. Rechtmatigheidsverantwoording: de rapportage van het Dagelijks bestuur waarbij aangegeven wordt in welke mate de totstandkoming van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan overeenstemmen met de relevante wet- en regelgeving.

HOOFDSTUK 2 Begroting en verantwoording

Artikel 2. Vaststelling indeling van de begroting en paragrafen

1. Het Algemeen bestuur stelt de indeling van de begroting vast.

Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken

1. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting en de jaarstukken wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van het structurele meerjarige saldo en de algemene reserve als gevolg van de begroting en de meerjarenraming.
2. In het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma worden posten vanaf € 25.000 afzonderlijk gespecificeerd.

Artikel 4. Kaders begroting en meerjarenraming

1. Het Dagelijks bestuur biedt het Algemeen bestuur een kadernota aan met daarin de algemene en financiële beleidsmatige kaders. Het Dagelijks bestuur zendt deze, samen met de voorlopige jaarrekening, uiterlijk eind april van het jaar voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar naar de staten van de provincie Groningen en de gemeenteraden van Eemsdelta en Het Hogeland.
2. Het Dagelijks bestuur stuurt vóór eind april voorafgaande aan het volgend begrotingsjaar de ontwerpbegroting en meerjarenraming toe aan de gemeenteraden van Eemsdelta en Het Hogeland en provinciale staten van de Provincie Groningen die zienswijzen kunnen inbrengen.
3. Het Algemeen bestuur stelt de definitieve begroting en meerjarenraming uiterlijk eind augustus voorafgaande aan het volgend begrotingsjaar vast.

Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringen

1. Het Algemeen Bestuur autoriseert op totale baten en lasten;
2. Slechts voor begrotingswijzigingen die leiden tot een wijziging in de bijdragen van de gemeenten en de provincie (art. 5, eerste lid, onder e), wordt vóór vaststelling ervan de zienswijzeprocedure gevolgd uit de Wet gemeenschappelijke regelingen art. 59, 3e en 4e lid.
3. Indien het Dagelijks bestuur voorziet dat het geautoriseerde budget van een in lid 1 genoemd begrotingsonderdeel dreigt te worden overschreden, wordt dit door het Dagelijks bestuur aan het Algemeen bestuur gemeld. Het Dagelijks bestuur doet hierbij een voorstel aan het Algemeen bestuur voor wijziging van de begroting of doet een voorstel voor bijstelling van het beleid.
4. Het Dagelijks bestuur is geautoriseerd voor het doen van investeringen die in de loop van het begrotingsjaar moeten worden gedaan, voor zover de lasten van rente en afschrijving passen binnen het begrotingskader.

Artikel 6. Tussentijdse rapportages

1. Het Dagelijks bestuur informeert het Algemeen bestuur door middel van een tussentijdse rapportage over de realisatie van de begroting van GR Havenschap Groningen Seaports over de eerste zes maanden van het lopende boekjaar.
2. De tussentijdse rapportage over de eerste zes maanden wordt als halfjaarrapportage door het Dagelijks bestuur vastgesteld en verzonden aan het Algemeen bestuur.
3. In de tussentijdse rapportage worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en lasten in de begroting meer dan 10% van de totale lasten toegelicht.

Artikel 7. Jaarstukken

1. Vooruitlopend op het bestemmingsvoorstel over het jaarrekeningresultaat kan het Dagelijks bestuur aan het Algemeen bestuur voorstellen om restantmiddelen op onderdelen van het rekeningresultaat over te hevelen naar het volgende begrotingsjaar.
2. Afwijkingen boven de 10% worden nader toegelicht.

HOOFDSTUK 3 Rechtmatigheidsverantwoording

Artikel 8. Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

1. Het Algemeen bestuur stelt vast op welke wijze hij door middel van de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken, naast de verplichte onderdelen van deze paragraaf, wil worden geïnformeerd over rechtmatigheid.
2. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het Dagelijks bestuur aan het Algemeen bestuur over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten van de gemeenschappelijke regeling, exclusief de dotaties aan de reserves.
3. Indien de onrechtmatigheden de verantwoordingsgrens van 2 % te boven gaan, wordt in de rechtmatigheidsverklaring een specificatie gegeven van de saldi per verschillende vorm van onrechtmatigheid zoals benoemd in artikel 10 4e tot en met 7e lid, en criteria waaronder deze vallen (voorwaardencriterium, begrotingscriterium, M&O criterium).
4. In de paragraaf bedrijfsvoering worden geconstateerde onrechtmatige afwijkingen, hoger dan 10% van de lasten nader toegelicht, tenzij er sprake is van acceptabele begrotingsonrechtmatigheden.

Artikel 9. Voorwaardencriterium

1. Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. Het Dagelijks bestuur biedt het Algemeen bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Artikel 10. Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen bestuur geautoriseerde begroting van baten, lasten en investeringen, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen.
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen bestuur is geautoriseerd, zoals is opgenomen in artikel 5 eerste lid.
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal geautoriseerde investeringsbedrag. Bij een investering die gedaan wordt gedurende meer dan één verslagjaar, wordt een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal geautoriseerde investeringsbedrag, als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begrotingsposten, zoals is opgenomen in artikel 5 eerste lid, als onrechtmatig wordt beschouwd, tenzij deze valt onder het zesde lid.

5. Overschrijdingen van lasten zijn onrechtmatig maar worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties waarbij sprake is van:
 - a. autorisatie van de overschrijding door vaststelling van een tussentijdse rapportage;
 - b. direct aan de kosten gerelateerde inkomsten die de overschrijding compenseren;
 - c. een overschrijding waarover Algemeen Bestuur voor het einde van het boekjaar op andere wijze dan de tussenrapportage is geïnformeerd.
6. De volgende afwijkingen zijn niet onrechtmatig, mits tijdig gemeld aan het Algemeen bestuur, waarbij het melden bij de jaarrekening tijdig is, die betrekking hebben op:
 - a. lagere lasten dan begroot;
 - b. hogere of lagere baten dan begroot.
7. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van het Algemeen bestuur worden als acceptabele onrechtmatigheden beschouwd en worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Artikel 11. Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks bestuur zorgt voor het opstellen en vastleggen van regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van bestuurlijke regelingen en eigendommen.

HOOFDSTUK 4 Financieel beleid

Artikel 12. Reserves en voorzieningen

1. Het Dagelijks bestuur geeft jaarlijks bij de begroting en jaarrekening inzicht in (het verloop van) de reserves en voorzieningen.
2. Reserves en voorzieningen worden ingesteld, gewijzigd of opgeheven via een besluit van het Algemeen bestuur.

HOOFDSTUK 5 Paragrafen bij de begroting en jaarstukken

Artikel 13. Financiering

Het Dagelijks bestuur neemt in de paragraaf financiering van de begroting en de jaarstukken de verplichte onderdelen op, op grond van artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Artikel 14. Bedrijfsvoering

Het Dagelijks bestuur neemt in de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op:

- a. inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering;
- b. een toelichting op alle afwijkingen in rechtmatigheid, die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen en eventueel welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen;
- c. een overzicht van en toelichting op niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de Wet financiering decentrale overheden en de bijbehorende ministeriële regelingen, als deze voorkomen;
- d. rapportage van het veelvuldig niet naleven van normen uit de gids proportionaliteit en/of slechte documentatie of naleving hiervan, als deze voorkomen;
- e. geconstateerde fraude door eigen medewerkers, als dit voorkomt.

HOOFDSTUK 6 Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 15. Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

- a. het afleggen van verantwoording door het Dagelijks bestuur aan het Algemeen bestuur over de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de begroting en relevante wet- en regelgeving;
- b. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede voor de controle op de rechtmatigheid in relatie tot de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 16. Interne controle

Het Dagelijks bestuur draagt zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen rapporteert het Dagelijks bestuur daarover in de rechtmatigheidsverantwoording, zoals beschreven in artikel 8. Daarnaast informeert het Dagelijks bestuur het Algemeen bestuur over genomen maatregelen tot herstel van de tekortkomingen.

HOOFDSTUK 7. Slotbepalingen

Artikel 17. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking in het publicatieblad van GR Havenschap Groningen Seaports en werkt terug tot 1 januari 2025.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: “Financiële verordening Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports 2025”.

Ondertekening

*Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Gemeenschappelijke regeling
Havenschap Groningen Seaports op 11 juli 2025.*

De voorzitter,

De heer E.J. Bennema

De secretaris,

De heer A. Swart

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum DB-vergadering: 11 juli 2025

Nummer: 2025.

Agendapunt: 4c

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A. Swart

20 juni 2025

Onderwerp: Reglement van orde

Inleiding

Door het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports is het nodig om ook het reglement van orde te actualiseren.

Het reglement is geactualiseerd op de nieuwe werkwijze van het algemeen bestuur. U wordt voorgesteld dit reglement vast te stellen.

Reglement van orde algemeen bestuur Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports, gelet op

artikel 9.3, van de Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports;

Besluit:

het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports vast te stellen

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. wet: de Wet Gemeenschappelijke regelingen.
- b. regeling: Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports;
- c. voorzitter: de voorzitter van het algemeen bestuur als bedoeld in artikel 14 van de Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports;
- d. lid of leden: lid of leden van het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports;
- e. amendement: voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerp-beslissing, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen;
- f. subamendement: voorstel tot wijziging van een aanhangig amendement, naar de vorm geschikt om direct te worden opgenomen in het amendement, waarop het betrekking heeft;
- g. motie: korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken;
- h. voorstel van orde: voorstel betreffende de orde van de vergadering;

Artikel 2. De voorzitter

De voorzitter is belast met:

- a. het leiden van de vergadering;
- b. het handhaven van de orde;
- c. het doen naleven van het reglement van orde;
- d. hetgeen de wet, de regeling of dit reglement hem verder opdraagt

Artikel 3. De secretaris

1. De secretaris is in elke vergadering van het algemeen bestuur aanwezig. Bij verhindering of afwezigheid wordt de secretaris vervangen door een door het algemeen bestuur daartoe aangewezen plaatsvervangend secretaris.
2. De secretaris kan aan de beraadslagingen als bedoeld in dit reglement deelnemen.

HOOFDSTUK II VERGADERINGEN

Paragraaf 1. Tijdstip van vergaderen; voorbereidingen

Artikel 4. Vergaderen

1. Het algemeen bestuur vergadert tenminste twee keer per jaar en verder zo dikwijls als het algemeen bestuur daartoe besloten heeft.
2. Indien de voorzitter of het dagelijks bestuur of ten minste een vijfde van het aantal leden waaruit het algemeen bestuur bestaat het onder opgaaf van redenen nodig oordeelt belegt de voorzitter binnen 10 dagen een vergadering.
3. De secretaris stelt, in afstemming met het algemeen bestuur, voor de aanvang van elk kalenderjaar een schema op voor de in dat jaar te houden vergaderingen. Dit schema wordt tijdig ter kennis gebracht van de leden.

Artikel 5. Oproep

1. De voorzitter zendt ten minste zeven dagen voor een vergadering de leden een schriftelijke oproep onder vermelding van dag, tijdstip en plaats van de vergadering.
2. De voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de stukken als bedoeld in art 23 van de wet, worden tegelijkertijd met de schriftelijke oproep aan de leden verzonden.

Artikel 6. Agenda

1. In spoedeisende gevallen kan de voorzitter na het verzenden van de schriftelijke oproep tot uiterlijk 48 uur voor de aanvang van een vergadering een aanvullende agenda opstellen. Deze wordt met de daarbij behorende stukken aan de leden verzonden, en openbaar gemaakt.
2. Bij aanvang van de vergadering stelt het algemeen bestuur de agenda vast.
3. Op voorstel van een lid van het algemeen bestuur of de voorzitter kan het algemeen bestuur bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda toevoegen of van de agenda afvoeren.
4. Op voorstel van een lid of van de voorzitter kan het algemeen bestuur de volgorde van behandeling van de agendapunten wijzigen.

Artikel 7. Ter inzage leggen van stukken

1. Stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op de agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep digitaal en voor een ieder toegankelijk gepubliceerd. Indien na het verzenden van de schriftelijke oproep stukken ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de leden en zo mogelijk in een openbare kennisgeving.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid kunnen stukken ook op elektronische wijze aan een ieder ter beschikking worden gesteld.
3. Indien omtrent stukken op grond van artikel 23 van de wet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de secretaris en verleent de secretaris de leden inzage, al dan niet in een besloten digitale omgeving.

Artikel 8. Openbare kennisgeving

1. De vergadering wordt door aankondiging op de website van Groningen Seaports NV openbaar gemaakt.
2. De openbare kennisgeving vermeldt:

- a. de datum, aanvangstijd en plaats, alsmede de voorlopige agenda van de vergadering;
 - b. de wijze waarop en de plaats waar een ieder de bij de vergadering behorende stukken kan inzien.
3. De voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken worden, indien elektronisch beschikbaar, op de website van Groningen Seaports geplaatst.

Paragraaf 2. Orde der vergadering

Artikel 9. Presentielijst

Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekent ieder lid van het algemeen bestuur de presentielijst. Aan het einde van elke vergadering wordt die lijst door de voorzitter en de secretaris door ondertekening vastgesteld.

Artikel 10. Opening vergadering: quorum

1. De voorzitter opent de vergadering op het vastgestelde uur indien meer dan de helft van het ingevolge de regeling zitting hebbende leden blijkens de presentielijst aanwezig is.
2. Wanneer een kwartier na het vastgestelde tijdstip niet het vereiste aantal leden aanwezig is, bepaalt de voorzitter, na voorlezing van de namen der afwezige leden, dag en uur van de volgende vergadering. Deze vergadering kan niet eerder plaats vinden dan tenminste 24 uur na het bezorgen van de oproeping.
3. Op de vergadering, bedoeld in het tweede lid, is het eerste lid niet van toepassing. Het algemeen bestuur kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de ingevolge het eerste lid niet geopende vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien blijkens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.

Artikel 11. Besluitenlijst

1. De secretaris draagt zorg voor het bijhouden van een presentielijst en een besluitenlijst van de vergadering.
2. De besluitenlijst bevat tenminste:
 - a. de namen van de voorzitter, de secretaris en de ter vergadering aanwezige leden, alsmede van de leden die afwezig waren en overige personen die het woord gevoerd hebben;
 - b. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
 - c. een zakelijke weergave van het gesprokene met vermelding van de namen van de aanwezigen die het woord voerden;
 - d. een overzicht van het verloop van elke stemming, met vermelding bij hoofdelijke stemming van de namen van de leden die voor of tegen stemden, onder aantekening van de namen van de leden die zich overeenkomstig de wet van stemming hebben onthouden of zich bij het uitbrengen van hun stem hebben vergist;
 - e. de tekst van de ter vergadering ingediende initiatiefvoorstellen, voorstellen van orde, moties, amendementen en subamendementen;
 - f. bij het desbetreffende agendapunt de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie door het algemeen bestuur is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.
 - g. de genomen besluiten.
3. Het verslag wordt in de eerstvolgende vergadering vastgesteld, waarna deze door de voorzitter en de secretaris wordt ondertekend.

Artikel 12. Aantal spreektermijnen

1. De beraadslaging over een onderwerp of voorstel geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij het algemeen bestuur anders beslist.
2. Elke spreektermijn wordt door de voorzitter afgesloten.
3. Een lid mag in een termijn niet meer dan één maal het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel.
4. Het derde lid is niet van toepassing op:
 - a. de rapporteur van een commissie;
 - b. het lid dat een (sub)amendement, een motie of een initiatiefvoorstel heeft ingediend, voor wat betreft dat amendement, die motie of dat voorstel.
5. Bij de bepaling hoeveel malen een lid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.

Artikel 13. Handhaving orde: schorsing

1. De voorzitter zorgt voor handhaving van de goede orde in de vergaderingen en is bevoegd toehoorders, die de orde verstoren, te laten verwijderen. Zo nodig kan hij ook anderen laten verwijderen.
2. De voorzitter kan degene die bij herhaling de orde verstoort voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering ontzeggen.
3. Een spreker mag in zijn betoog niet worden gestoord, tenzij:
 - a. de voorzitter het nodig oordeelt hem aan het in acht nemen van dit reglement te herinneren;
 - b. een lid hem interrompeert. De voorzitter kan bepalen dat de spreker zonder verdere interrupties zijn betoog zal afronden.
4. Indien een spreker zich in beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen uitlaat, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp, een andere spreker herhaaldelijk interrompeert, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt hij door de voorzitter tot de orde geroepen. Indien de betreffende spreker, hieraan geen gevolg geeft, kan de voorzitter hem gedurende de vergadering waarin zulks plaats heeft over het aanhangige onderwerp het woord ontzeggen.
5. De voorzitter kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen en, indien na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord, de vergadering sluiten.
6. De voorzitter kan de vergadering voorstellen een lid, dat geregeld de vergaderingen hinderlijk stoort, voor de rest van de vergadering de zaal uit te sturen. Over dit voorstel vergadert de vergadering niet, maar stemt alleen. Als de vergadering dit voorstel aanneemt, dient het lid de vergadering onmiddellijk te verlaten. Zo nodig kan de voorzitter de ordeverstoorder laten verwijderen. Vervalt het lid in herhaling, dan kan hem voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering worden ontzegd.

Artikel 14. Beraadslaging

1. Het algemeen bestuur kan op voorstel van de voorzitter of een lid beslissen over één of meer onderdelen van een onderwerp of voorstel afzonderlijk te beraadslagen.
2. Op verzoek van een lid of op voorstel van de voorzitter kan het algemeen bestuur besluiten de beraadslaging voor een door hem te bepalen tijd te schorsen teneinde gelegenheid te geven tot onderling nader beraad. De beraadslagingen worden hervat nadat de schorsingsperiode verstreken is.
3. Het algemeen bestuur kan bepalen dat anderen dan de in de vergadering aanwezige leden en de secretaris, deelnemen aan de beraadslaging.

4. Een beslissing daartoe wordt op voorstel van de voorzitter of één der leden genomen alvorens met de beraadslaging ten aanzien van het aan de orde zijnde agendapunt een aanvang wordt genomen.

Artikel 15. Stemverklaring

Na het sluiten van de beraadslaging en voordat het algemeen bestuur tot stemming overgaat, heeft ieder lid het recht zijn stemgedrag te motiveren.

Artikel 16. Beslissing

1. Wanneer de voorzitter vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, sluit hij de beraadslaging, tenzij het algemeen bestuur anders beslist.
2. Nadat de beraadslaging is gesloten vindt, na een stemming over eventuele amendementen, de stemming plaats over het voorstel, zoals het dan luidt, in zijn geheel tenzij geen stemming wordt gevraagd.
3. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel over de te nemen eindbeslissing.

Paragraaf 3. Procedures bij stemmingen

Artikel 17. Algemene bepalingen overstemming

1. De voorzitter vraagt of stemming wordt verlangd. Indien geen stemming wordt gevraagd en ook de voorzitter dit niet verlangt, stelt de voorzitter vast dat het voorstel zonder hoofdelijke stemming is aangenomen.
2. In de vergadering aanwezige leden kunnen aantekening in het verslag vragen, dat zij geacht willen worden te hebben tegengestemd of zich van medestemmen dienden te onthouden in een aangelegenheid die het lid rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken.
3. Indien door een of meer leden stemming wordt gevraagd, doet de voorzitter daarvan mededeling, waarna hij vraagt of er hoofdelijk stemming wordt verlangd. Indien dit niet het geval is wordt er gestemd bij handopsteking.
4. Indien hoofdelijke stemming wordt verlangd roept de voorzitter of de secretaris de leden bij naam op hun stem uit te brengen.
5. Bij hoofdelijke stemming is ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet van deelneming aan de stemming op grond van de Wet moet onthouden verplicht zijn stem uit te brengen.
6. De leden brengen hun stem uit door het woord 'voor' of 'tegen' uit te spreken, zonder enige toevoeging.
7. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij deze vergissing nog herstellen voordat het volgende lid gestemd heeft. Bemerkt het lid zijn vergissing pas later, dan kan hij nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt wel aantekening vragen dat hij zich heeft vergist; in de uitslag van de stemming brengt dit echter geen verandering.
8. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mede, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen. Hij doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

Artikel 18. Stemming over amendementen en moties

1. Indien een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement gestemd.
2. Indien op een amendement een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement.

3. Indien twee of meer amendementen of subamendementen op een aanhangig voorstel zijn ingediend, bepaalt de voorzitter de volgorde waarin hierover zal worden gestemd. Daarbij geldt de regel, dat het meest verstrekkende amendement of subamendement het eerst in stemming wordt gebracht.
4. Indien aangaande een aanhangig voorstel een motie is ingediend, wordt eerst over het voorstel gestemd en vervolgens over de motie.

Artikel 19. Stemming over personen

1. Wanneer een stemming over personen voor het doen van een voordracht of het opstellen van een voordracht of aanbeveling moet plaatshebben, benoemt de voorzitter drie leden tot stembureau.
2. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet van stemming dient te onthouden vanwege een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken is verplicht een stembriefje in te leveren. De stembriefjes dienen identiek te zijn.
3. Er hebben zoveel stemmen plaats als er personen zijn te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen. Het algemeen bestuur kan op voorstel van de voorzitter beslissen dat bepaalde stemmen worden samengevat op één briefje.
4. Het stembureau onderzoekt of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het aantal leden dat ingevolge het tweede lid verplicht is een stembriefje in te leveren. Wanneer de aantallen niet gelijk zijn worden de stembriefjes vernietigd zonder deze te openen en wordt een nieuwe stemming gehouden.
5. Voor het tot stand komen van een beslissing bij stemming wordt de volstreekte meerderheid vereist van hen die een stem hebben uitgebracht. De leden die geen behoorlijk stembriefje hebben ingeleverd, worden geacht geen stem te hebben uitgebracht.
6. In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist het algemeen bestuur, op voorstel van de voorzitter.
7. Onder de zorg van de secretaris worden de stembriefjes onmiddellijk na vaststelling van de uitslag vernietigd.

Artikel 20. Herstemming over personen

1. Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstreekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede stemming overgegaan.
2. Wanneer ook bij deze tweede stemming door niemand de volstreekte meerderheid is verkregen, heeft een derde stemming plaats tussen twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich hebben verenigd. Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt tussen welke twee personen de derde stemming zal plaatshebben.
3. Indien bij tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Artikel 21. Beslissing door het lot

1. Wanneer het lot moet beslissen, worden de namen van hen tussen wie de beslissing moet plaatshebben, door de voorzitter op afzonderlijke, geheel gelijke, briefjes geschreven.
2. Deze briefjes worden, nadat zij door het stembureau zijn gecontroleerd, op gelijke wijze gevouwen, in een stembokaal gedeponeerd en omgeschud.
3. Vervolgens neemt de voorzitter een van de briefjes uit de stembokaal. Degene wiens naam op dit briefje voorkomt, is gekozen.

HOOFDSTUK III RECHTEN VAN LEDEN

Artikel 22. Amendementen

1. Ieder lid kan tot het sluiten van de beraadslagingen amendementen indienen. Een amendement kan het voorstel inhouden om een geagendeerd voorstel in één of meer onderdelen te splitsen, waarover afzonderlijke besluitvorming zal plaatsvinden. Er kan alleen beraadslaagd worden over amendementen die ingediend zijn door leden die de presentielijst getekend hebben en in de vergadering aanwezig zijn.
2. Ieder lid dat in de vergadering aanwezig is, is bevoegd op het amendement dat door een lid is ingediend, een wijziging voor te stellen (subamendement).
3. Elk amendement of subamendement en elk voorstel moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend, tenzij de voorzitter - met het oog op het eenvoudige karakter van het voorgestelde -oordeelt dat met een mondelinge indiening kan worden volstaan.
4. Intrekking, door de indiener(s), van het amendement of subamendement is mogelijk, totdat de besluitvorming door het algemeen bestuur heeft plaatsgevonden.

Artikel 23. Moties

1. Ieder lid kan ter vergadering een motie indienen.
2. Een motie moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend.
3. De behandeling van een motie over een aanhangig onderwerp of voorstel vindt tegelijk met de beraadslaging over dat onderwerp of voorstel plaats.
4. De behandeling van een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt plaats nadat alle op de agenda voorkomende onderwerpen zijn behandeld.
5. Intrekking, door de indiener(s), van de motie is mogelijk totdat de besluitvorming door het algemeen bestuur heeft plaatsgevonden.

Artikel 24. Voorstellen van orde

1. De voorzitter en ieder lid van het algemeen bestuur kunnen tijdens de vergadering mondeling een voorstel van orde doen, dat kort kan worden toegelicht.
2. Een voorstel van orde kan uitsluitend de orde van de vergadering betreffen.
3. Over een voorstel van orde beslist het algemeen bestuur terstond.

Artikel 25. Schriftelijke vragen

1. Schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien. Bij de vragen wordt aangegeven, of schriftelijke of mondelinge beantwoording wordt verlangd. Vragen die niet voldoen aan het hiervoor gestelde worden per omgaande aan de indiener teruggestuurd.
2. De vragen worden bij de voorzitter ingediend. Deze draagt er zorg voor dat de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden worden gebracht.
3. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen dertig dagen nadat de vragen zijn binnengekomen. Mondelinge beantwoording vindt plaats in de eerstvolgende vergadering van het algemeen bestuur. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, stelt de secretaris de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis, waarbij de termijn aangegeven wordt, waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden. Dit bericht wordt behandeld als een antwoord.
4. De antwoorden van het dagelijks bestuur worden aan de leden toegezonden.
5. De vragensteller kan, bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende vergadering van het algemeen bestuur en bij mondelinge beantwoording in dezelfde vergadering, na de

behandeling van de op de agenda voorkomende onderwerpen nadere inlichtingen vragen omtrent het door het dagelijks bestuur gegeven antwoord, tenzij het algemeen bestuur anders beslist.

Artikel 26. Inlichtingen

1. Indien een lid van het algemeen bestuur over een onderwerp inlichtingen verlangt over het door het dagelijks bestuur dan wel de voorzitter gevoerde bestuur, wordt een verzoek daartoe ingediend bij het dagelijks bestuur dan wel de voorzitter.
2. De secretaris draagt er zorg voor dat de overige leden een afschrift van dit verzoek krijgen.
3. De verlangde inlichtingen worden mondeling of schriftelijk in de eerstvolgende of in de daarop volgende vergadering gegeven.
4. De gestelde vragen en het antwoord vormen een agendapunt voor de vergadering, waarin de antwoorden zullen worden gegeven.

HOOFDSTUK IV BESLOTEN VERGADERING

Artikel 27. Algemeen

1. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.
2. Wanneer de voorzitter het nodig acht of een vijfde van het aantal leden dat de presentielijst heeft ondertekend daarom verzoekt, worden de deuren gesloten, waarna het algemeen bestuur bepaalt, of met gesloten deuren zal worden beraadslaagd en besloten.
3. Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 28. Geheimhouding

1. Het algemeen bestuur kan in een besloten vergadering, op grond van de belangen, genoemd in artikel 5 van de Wet open overheid, omtrent hetgeen in een besloten vergadering is behandeld en besloten en omtrent de inhoud van de stukken, die aan de vergadering worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Deze wordt zowel door de leden, die bij de behandeling tegenwoordig waren, als door de leden, die op andere wijze van het behandelde en van de stukken kennis nemen, in acht genomen, totdat het algemeen bestuur haar opheft.
2. Op grond van de belangen genoemd in artikel 5.1 en 5.2 van de Wet open overheid kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door het dagelijks bestuur en de voorzitter van het lichaam, ieder ten aanzien van stukken die zij aan het algemeen bestuur of aan de leden van het algemeen bestuur overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gedaan.
3. De krachtens het tweede lid aan het algemeen bestuur opgelegde verplichting tot geheimhouding vervalt, indien de oplegging niet door het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering, die blijkt uit de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden, tezamen vertegenwoordigend meer dan de helft van het aantal stemmen, is bezocht, wordt bekrachtigd.
4. De krachtens het tweede lid aan leden opgelegde verplichting tot geheimhouding wordt door hen in acht genomen totdat het orgaan, dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel, indien het onderwerp waaromtrent geheimhouding is opgelegd aan het algemeen bestuur is voorgelegd, totdat het algemeen bestuur haar opheft. Het algemeen bestuur kan deze beslissing alleen nemen in een vergadering die blijkt uit de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden, tezamen vertegenwoordigend meer dan de helft van het aantal stemmen, is bezocht.

5. De geheimhouding dient in acht te worden genomen door een ieder die bij de vergadering aanwezig is en door een ieder die op een andere wijze kennis heeft van de stukken.

Artikel 29. Opheffing geheimhouding

Indien het algemeen bestuur voornemens is de geheimhouding op te heffen wordt, indien daarom wordt verzocht door het orgaan dat geheimhouding heeft opgelegd, in een besloten vergadering met het desbetreffende orgaan overleg gevoerd.

Artikel 30. Verslag

1. Het verslag van een besloten vergadering wordt uitsluitend in een digitaal beveiligde omgeving ter kennis aan de leden van het algemeen bestuur gesteld.
2. Het verslag wordt in de eerstvolgende besloten vergadering ter vaststelling aangeboden. Op het betreffende verslag berust dezelfde geheimhouding als de betreffende vergadering. Het vastgestelde verslag wordt door de voorzitter en de secretaris ondertekend.

HOOFDSTUK V TOEHOORDERS EN PERS

Artikel 31. Toehoorders en pers

1. Toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen uitsluitend op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen bijwonen.
2. Het geven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is verboden.

Artikel 32. Geluid- en beeldregistraties

Degenen die in de vergaderzaal tijdens een openbare vergadering geluid- dan wel beeldregistraties willen maken doen hiervan mededeling aan de voorzitter en gedragen zich naar zijn aanwijzingen. Deze aanwijzingen kunnen niet zover gaan dat zij de vrijheid van pers aantasten.

HOOFDSTUK VI SLOTBEPALINGEN

Artikel 33. Uitleg reglement

In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement, beslist het algemeen bestuur op voorstel van de voorzitter.

Artikel 34: Citeertitel

Dit reglement kan worden aangehaald als Reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur van Havenschap Groningen Seaports.

Artikel 35. Inwerkingtreding

Dit Reglement treedt in werking op 1 januari 2025.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 11 juli 2025. Het algemeen bestuur voornoemd.

De secretaris,

A. Swart

De voorzitter,

E.J. Bennema